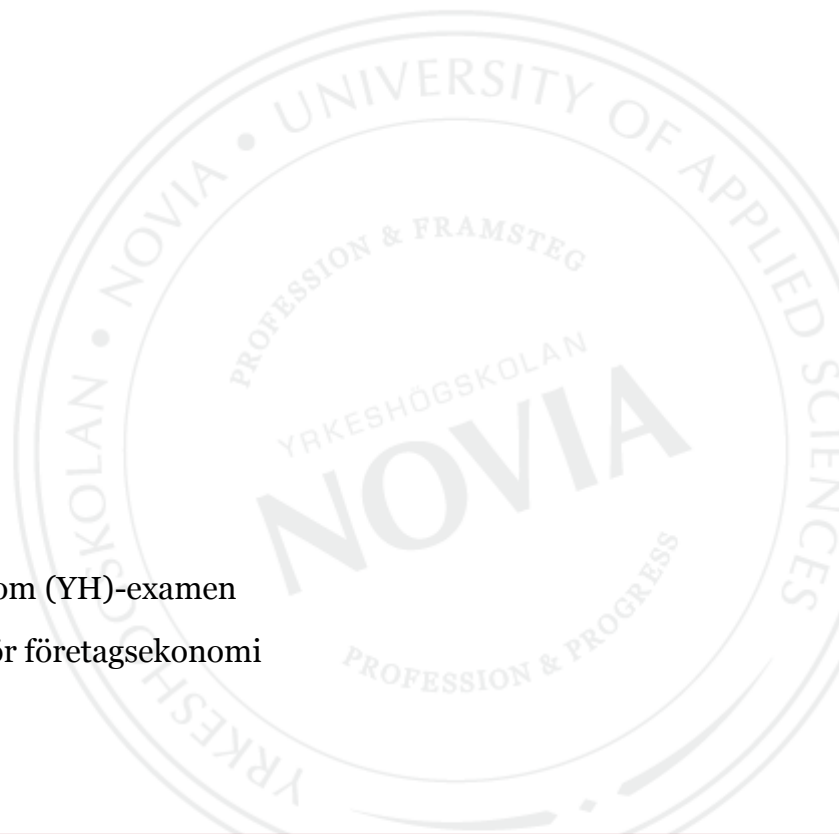

Skattekonto

Förfarandets inverkan på bokföringsbyråers arbete

Cecilia Åkerberg

Examensarbete för tradenom (YH)-examen
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi
Åbo 2011

EXAMENSARBETE

Författare: Cecilia Åkerberg

Utbildningsprogram och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Maria Westerlund

Titel: Skattekonto – Förfarandets inverkan på bokföringsbyråers arbete

---

Datum: 19.12.2011

Sidantal: 40

Bilagor: 4

Sammanfattning

Syftet med detta examensarbete är att ta reda på hur implementeringen av skattekonto har gått för bokföringsbyråer. Teoridelen består av allmän skatteinformation, information om övervakningsanmälan och periodskattedeklarationen, skattekontoinformation, olika tjänster och koder samt olika ekonomiförvaltningsprogram. Som källor har bland annat skattekontolagen, Skatteförvaltningens broschyrer, Finansministeriets hemsidor och olika ekonomiförvaltningsprogram hemsidor använts. Undersökningen har gjorts med hjälp av en kvalitativ metod i form av intervjuer med fem personer på olika bokföringsbyråer i VästÅbolands stad. Resultaten visar att skattekontot togs i bruk för snabbt och att det inte ännu fungerar som det borde. Målen att minska på företags byråkrati och penningrörelse anses inte ännu ha uppnåtts och skattebetalningarna syns inte i realtid på skattekontot. Registreringen av nya kunder är jobbig på grund av att det krävs så stark autentisering. Påbörjandet av ett andra skede av skattekontot har gett olika reaktioner bland respondenterna, där en del tänker att det skulle vara bra med alla skatter på skattekontot medan andra tänker att det skulle bli för oredigt.

Språk: Svenska   Nyckelord: skattekonto, periodskattedeklaration, mervärdesskatt, arbetsgivarprestationer, bokföringsbyrå

BACHELOR'S THESIS

Author: Cecilia Åkerberg

Degree Programme: Business Administration, Turku

Specialization: Accounting

Supervisors: Maria Westerlund

Title: Tax Account – The procedure's effect on accounting firms' operation

---

Date: 19.12.2011   Number of pages: 40   Appendices: 4

Summary

The purpose of this bachelor's thesis is to find out how the implementation of Tax Account has gone for accounting firms. The theory consists of general tax information, information about the Monthly Tax Return and the Periodic Tax Return, information about the Tax Account, some services and codes plus information about various financial administration systems. For example the Tax Account Act, the Tax Administration's brochures, the Ministry of Finance's homepage and various financial administration systems' homepages have been used as sources. The study was done using a qualitative method by interviewing five persons at different accounting firms in the town of Väståboland. The results show that the Tax Account was implemented too soon and that it still doesn't work as it should work. The goal to decrease companies' bureaucracy and money traffic is considered to not have been achieved yet and the tax payments are not shown in real-time on the Tax Account. The registration of new clients is difficult due to the strong authentication which is needed. The inception of a second stage of the Tax Account has given the respondents mixed reactions. Some think it could be a good thing while others think it could get too confusing.

Language: Swedish

Key words: Tax Account, Periodic Tax Return, Value Added Tax, Employer's contributions, accounting firm

---

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problem.....	1
1.2	Syfte och avgränsningar	2
1.3	Forskningsfrågor och metod.....	2
1.4	Tidigare forskning.....	2
2	Beskattning och bokföringsbyråer	4
2.1	Mervärdesskattens och arbetsgivarprestationernas historia.....	4
2.2	Mervärdesskatt och arbetsgivarprestationer	6
2.3	Bokföringsbyråers uppgifter och tjänster	7
3	Övergången till skattekonto	7
3.1	Övervakningsanmälan.....	8
3.2	Övergångstiden	9
3.3	Periodskattedeklaration.....	10
3.4	Skattekontots funktioner	12
3.5	Tjänster och koder	15
3.5.1	Katso-koder.....	15
3.5.2	TYVI-tjänsten.....	16
3.5.3	Palkka.fi och Ilmoitin.fi	17
3.6	Skattekonto och ekonomiförvaltningsprogram	18
4	Metod	20
5	Resultatredovisning	21
5.1	Övergången till och implementeringen av skattekonto	21
5.2	Periodskattedeklarationen.....	24
5.3	Skattekonto.....	26
5.4	Respondenternas förslag till förbättring.....	30
6	Analys och slutsatser	31
7	Avslutning	36
	Källförteckning	37
	Bilagor (4)	

1 Inledning

Detta examensarbete handlar om implementeringen av skattekontot, vilka problem som bokföringsbyråer stod inför vid övergången samt skattekontoförfarandets fördelar och nackdelar. Undersökningen kunde utnyttjas av Skatteförvaltningen som hjälpmedel vid implementeringen av ett andra och tredje skede av skattekonto. I det första skedet omfattas skattekontot endast av de skatter som ska betalas på eget initiativ. I det andra skedet, som genomförs tidigast 2012, ska skattekontosystemet också omfatta andra skatter som uppbärs av Skatteförvaltningen, t.ex. förskott på inkomstskatt. Några år efter att det andra skedet har tagits i bruk kommer skattekontoförfarandet även att gälla indrivningar.

1.1 Problem

I januari 2010 infördes en ny skattekontolag och med den också det s.k. skattekontot. Detta ledde till en stor förändring och även problem för bokföringsbyråer. Nuförtiden ska en skattskyldig lämna in en periodskattedeklaration där det är möjligt att deklarera skatter på eget initiativ med bara en deklaration. I januari och februari 2010 skulle mervärdesskatten (momsen) och arbetsgivarprestationerna ännu meddelas enligt det gamla systemet med en övervakningsanmälan, eftersom de skatterna hörde till år 2009. Det var därför mycket förvillande för bokföringsbyråer i början av år 2010 och skatter betalades ofta flera gånger. På grund av tekniska problem vid övergången till skattekonto skickades också deklarationerna in flera gånger. Från och med år 2010 ändrades förfallodagarna för periodskattedeklarationerna och skattebetalningarna till en gemensam dag. Nu ska periodskattedeklarationen på papper vara framme hos Skatteförvaltningen den sjunde dagen i månaden och förfallodagen är den tolfte dagen i månaden om deklarationen lämnas in elektroniskt. Betalningarna för moms och arbetsgivarprestationerna är den tolfte dagen i månaden. Eftersom förfallodagen för betalning och deklaration av moms är tidigare än förut sätter det press på de som måste lämna in periodskattedekclarationer. Betalningen av arbetsgivarprestationerna flyttades framåt två dagar. Det skickas ut ett skattekontoutdrag till företagarna cirka tio dagar efter att deklarationen har gjorts, alltså den 22:a dagen i månaden. Vid övergången till skattekonto var bokföringsbyråer tvungna att få fullmakter av alla sina kunder för att kunna logga in på skattekontotjänsten och där kunna lämna in periodskattedeklaration och betala skatterna till skattekontot. Meningen med skattekontot var att minska på onödig byråkrati och onödigt pappersarbete, men åtminstone i början verkar det ha lett till ökat arbete.

1.2 Syfte och avgränsningar

Syftet med denna undersökning är att ta reda på om den nya skattekontotjänsten har gjort arbetet lättare eller svårare för bokföringsbyråer i Väståbolands stad.

Undersökningen i detta arbete har avgränsats till bokföringsbyråer i Väståboland och speciellt de skattekontoansvariga inom de olika bokföringsbyråerna. Detta eftersom de anses vara bättre informationskällor och ”åsiktskällor” än företagare. Implementeringen undersöks utgående från bokföringsbyråernas synvinkel.

1.3 Forskningsfrågor och metod

I denna undersökning utreder jag hur implementeringen av skattekontot och hur övergångstiden till skattekonto har gått i Väståbolands stad för några bokföringsbyråer. Jag kommer att kartlägga fördelarna och nackdelarna med skattekontoförfarandet och periodskattedeklarationen utgående från respondenternas erfarenheter.

I detta arbete kommer en kvalitativ metod att användas i undersökningen. Den empiriska delen består av intervjuer med skattekontoansvariga på några bokföringsbyråer i Väståbolands stad, som har valts genom ett bekvämlighetsurval.

1.4 Tidigare forskning

Tidigare forskning som har gjorts om skattekonto från en bokföringsbyrås synvinkel är Jämbäcks ”Verotililaki tilitoimistojen kannalta”, Juolios ”Verotililin tuomat muutokset tilitoimiston käytäntöihin” och Pasis ”Verotilin vaikutukset – Case Tiliporkkana Oy”. Det som dessa arbeten också har gemensamt är att de är skrivna före skattekontots tid. (Jämbäck 2009, Juolio 2009, Pasi 2009). En till forskning sett från en bokföringsbyrås sida, men efter att skattekontot togs i bruk är Rikbergs ”Skattekontot i bokföringsbyråer – problem och möjligheter” (Rikberg 2010). Forskning som har gjorts om skattekonto från både bokföringsbyråers och kunders synvinkel efter att skattekontot togs i bruk är Koivusipiläs och Patosalmis ”Verotilin haastet ja mahdollisuudet” och Sedigs ”Verotilin käyttöönnoton vaikutukset tilitoimistoille”, vars arbete ändå koncentrerar sig mest på bokföringsbyråers synvinkel (Koivusipilä & Patosalmi 2010, Sedig 2010). En forskning som är koncentrerad på kundernas synvinkel på skattekonto är Marjomaaas ”Verotili tilitoimiston asiakkaan näkökulmasta – Case Tilitoimisto Satamatilit Oy” (Marjomaa 2010). Det har också gjorts en forskning om skattekonto sett både från en skattebyrås och

också flera bokföringsbyråers synvinkel, Saviniemis ”Verotilin seuraukset – Kyselytutkimus verotilin käyttöönottoon liittyvistä ongelmista” (Saviniemi 2010).

I Juolios, Pasis och Rikbergs arbeten har undersökningen gjorts för ett klientföretag och därför har de arbetena mera koncentrerat sig på specifika konsekvenser av och förbättringar som kan göras i och med skattekontoinförseln. Juolio undersökning handlar om att hitta en metod som hjälper en bokföringsbyrå att följa skattekontots saldo och få det att stämma i bokföringen, att hitta den bästa kanalen för att skicka in periodskattedeklarationer elektroniskt samt att räkna ut hur ofta momsen och arbetsgivarprestationerna ska betalas för de med längre deklarationstid. (Juolio 2009). Pasis arbete handlar om att klarlägga förändringar och påverkningar som är betydande för hennes klientbyrå samt att komma på förslag till bokföringsbyråns kunder. Pasis resultat visar att skattekontot knappast kommer att ge så stora förändringar och att informationen om skattekontot kom försent. (Pasi 2009). Rikbergs undersökning handlar om problem och möjligheter med skattekontot. För hennes klientbyrå skapade Skatteförvaltningens behandling av negativ moms, Katso-fullmakterna och betalningen av skattekontoskatter problem. Skatteförvaltningen hade inte räknat med den mänskliga faktorn i och med implementeringen, vilket gjorde att det krävdes mycket extra arbete och resurser under det första året. Enligt Rikbergs undersökning har skattekontot ändå potential att bli ett effektivt verktyg. (Rikberg 2010).

De andra arbetena handlar mera allmänt om positiva och negativa saker med skattekonto och liknar därför detta arbete. Resultaten från Jämbäcks undersökning visar att konsekvenserna med skattekontot verkade kunna bli ganska negativa för bokförare. Det skulle leda till mera jobb för bokföringsbyråer gällande de företag som har rätt till längre deklarationstid. Speciellt för de med kalenderårsförfarandet eftersom förfallodagen för momsen är mitt i bokslutstiden. En positiv sak ansågs ändå vara att momsen och arbetsgivarprestationernas förfallodag är en och samma. (Jämbäck 2009). Enligt Koivusipiläs och Patosalmis undersökning var företagare mest positivt inställda till skattekonto. En negativ sak från deras synvinkel var att momsens förfallodag är tidigare. Bokföringsbyråerna påpekade förvirringen med skattekontot och att Skatteförvaltningen inte ännu då, när arbetet skrevs, hade uppnått sina mål. Skribenterna ansåg att systemet hade introducerats försent. (Koivusipilä & Patosalmi 2010). Enligt Marjomaas undersökning är företagare positivt inställda till skattekonto, speciellt för att momsens och arbetsgivarprestationernas deklaration har samma förfallodag. Företagarna verkar inte vara intresserade av skattekonto och de vet därför inte hur skattekontot fungerar. Företagarna

tänker att reformen och systemet bara berör bokföringsbyråer. De ansåg dock att de skulle ha behövt få mera och tidigare information om skattekontot. (Marjomaa 2010). Resultaten från Sedigs undersökning visar att skattekontot har påverkat bokföringsbyråer på liknande sätt oberoende av deras storlek. Reformen ledde till extra jobb och Skatteförvaltningen hade inte ännu nått upp till sina mål när Sedigs arbete skrevs. Många respondenter ansåg att skattekonto kommer att ha en positiv effekt för bokföringsbyråer i framtiden. Resultaten visar också att bokföringsbyråernas kundföretag inte var intresserade av skattekontot. (Sedig 2010). Resultaten från Saviniemis undersökning visar att majoriteten av respondenterna har haft problem med implementeringen av skattekonto. Resultaten visar också att Skatteförvaltningens mål inte har uppnåtts ännu. Respondenternas rekommendationer var att skattekontoutdraget skulle gå från den första till den sista i månaden. De ansåg att systemet antagligen kommer att fungera bättre när alla skatter är med på skattekontot. De negativa sidorna med skattekontot var att det inte är i realtid. Respondenterna hade haft problem med Katso och kvittningen av negativ moms och arbetsgivarprestationerna. (Saviniemi 2010).

Den största skillnaden mellan denna undersökning och tidigare undersökningar är att den här är gjord mera än ett år efter implementeringen av skattekontot, medan de andra har gjorts före eller i början av implementeringen och därför kan denna undersökning ge en noggrannare överblick när bokförarna nu har blivit lite mera vana med saken.

2 Beskattning och bokföringsbyråer

I detta kapitel kommer lite av Finlands skattehistorik gällande momsen och arbetsgivaravgifterna att tas upp för att visa hur utvecklingen av dessa skatter har gått. Momsen och arbetsgivarprestationerna behandlas igenom hela examensarbetet och därför finns här ett underkapitel om vad moms och arbetsgivarprestationer är enligt lagen. Eftersom undersökningen har gjorts utgående från bokförares svar finns det även ett kapitel om bokföringsbyråers uppgifter och tjänster.

2.1 Mervärdesskattens och arbetsgivarprestationernas historia

I tabell 1 finns det uppräknat sådana årtal i Finlands beskattningshistoria som har betydelse för detta examensarbete. Årtalen gäller momsens och arbetsgivarprestationernas förändringar genom tiderna.

Tabell 1: Centrala årtal i Finlands beskattningshistoria.

Februari 1941	- omsättningsskatten togs i bruk
1943	- Finlands första förskottsuppbördslag stiftades
1989	- de första skattekorterna skickades till skattskyldiga, med förskottsinnehållningsprocent
1990-talet	- omsättnings- och källskatten höjdes p.g.a. lågkonjunkturen
1992	- löntagarnas skatter höjdes genom sysselsättningsskatt
1993	- sysselsättningsskatten ersattes med arbetslöshetsförsäkringspremie - löntagarna började betala arbetspensionsavgift på tre procent - socialskyddsavgiften för privata arbetsgivare minskade
1.6.1994	- Finland övergick till mervärdesbeskattning. Den ersatte den förra omsättningsbeskattningen - tjänsterna började också omfattas av mervärdesbeskattningen
1997	- de första TYVI-överföringarna gjordes med moms- och arbetsgivarprestationsdeklarationer, som skickades till Skatteförvaltningen
Hösten 2005	- palkka.fi togs i piloteringsanvändning
Februari 2006	- palkka.fi öppnades för alla kunder
Våren 2008	- tjänsten ”skattedeklaration på nätet” öppnades
Januari 2010	- skattekontots första skede togs i bruk (Företagarna i Finland 2009)

(Skatteförvaltningen 2009a, 6-11).

Tabellen visar att mervärdeskattens och arbetsgivarprestationernas historia inte är så gammal och att det kort efter det blev möjligt att skicka in deklarationer elektroniskt. Tabellen visar också att den tekniska utvecklingen har varit väldigt snabb.

2.2 Mervärdesskatt och arbetsgivarprestationer

De som säljer varor eller tjänster är skyldiga att betala moms på försäljningen (Mervärdesskattelagen 16.7.2010/686, kap. 1, § 2, mom. 1). En säljare är inte skyldig att betala moms om omsättningen per räkenskapsperiod är högst 8500 euro ifall att säljaren inte själv har registrerat sig som skattskyldig (Mervärdesskattelagen 30.12.2003/1301, kap. 1, § 3, mom. 1). Skattesatsen för försäljning är nuförtiden 23 % av skattegrunden på alla varor och tjänster förutom de som snart kommer att räknas upp. Före 1.7.2010 var skattesatsen 22 %. (Mervärdesskattelagen 29.12.2009/1780, kap. 8, § 84). För försäljning av livsmedel, restaurang- och cateringtjänster (med vissa undantag) och fodermedel är skattesatsen 13 %. Före 1.7.2010 var skattesatsen 12 % och före 1.10.2009 var skattesatsen 17 % av skattegrunden. (Mervärdesskattelagen 29.12.2009/1780, kap. 8, § 85). För försäljning av följande tjänster och varor är skattesatsen 9 procent: persontransporter, ”överlåtelse av nyttjanderätt till inkvarteringslokaler och besökshamnar”, tjänster för idrott, inträdesavgifter till olika kultur- och underhållningsevenemang, televisionsavgifter, läkemedel, böcker, konstverk (med vissa undantag), frisertjänster, vissa reparationstjänster och ersättning som hänför sig till upphovsrätten. Före 1.7.2010 var skattesatsen 8 %. (Mervärdesskattelagen 29.12.2009/1780, kap. 8, § 85a).

Till arbetsgivarprestationerna hör förskottsinnehållning, socialskyddsavgift och källskatt. När arbetsgivaren betalar ut lön till en arbetstagare är arbetsgivaren skyldig att verkställa förskottsinnehållning (Lag om förskottsuppbörd 20.12.1996/1118, kap. 2, § 9, mom. 1). Det är Skatteförvaltningen som först bestämmer storleken på förskottsinnehållningen i procent och antecknar det på arbetstagarens skattekort. Skatteförvaltningen ger också med en utredning om grunderna för uträkningen. (Lag om förskottsuppbörd 20.12.1996/1118, kap. 2, § 10). Förskottsinnehållningsprocenten räknas ut på basen av en persons inkomst- och avdragsuppgifter från två år tidigare.

En arbetsgivare måste betala socialskyddsavgift för en arbetstagare om arbetstagaren är försäkrad i Finland enligt sjukförsäkringslagen. Arbetsgivaren behöver inte betala socialskyddsavgift om arbetstagaren är under 16 år eller över 68 år. (Lag om arbetsgivares socialskyddsavgift 22.12.2005/1114, § 3). Socialskyddsavgiften betalas till Skatteförvaltningen på samma gång som förskottsinnehållningen betalas (Lag om arbetsgivares socialskyddsavgift 11.6.2010/518, § 5, mom. 1).

För en arbetstagare från utlandet som har förtjänat sin inkomst i Finland (enligt inkomstskattelagen) ska det betalas källskatt på löneinkomsten i stället för

förskottsinnehållning och socialskyddsavgift. Källskatten betalas till staten. (Lag om källskatt för löntagare från utlandet 18.12.1995/1551 (13.12.2001/1265), § 1). ”Källskatten på löneinkomst är 35 procent av totalbeloppet av förskottsinnehållning underkastade lön” (Lag om källskatt för löntagare från utlandet 21.11.1997/1023, § 3).

2.3 Bokföringsbyråers uppgifter och tjänster

En bokföringsbyrås kunder består ofta av små och medelstora företag som inte har resurser att anlita en egen bokförare eller att ha en egen bokföringsavdelning. En bokföringsbyrå har tid att specialisera sig på det som är viktigt för kunden och på att hålla sig uppdaterad om de olika skatterna som ska betalas och hur de ska räknas ut. De lär sig också vilka lagar som måste följas och hur de ska följas. Det är bra att anställa en bokföringsbyrå om man inte känner sig säker på hur t.ex. momsredovisningar ska göras eller vill slippa tänka på allt pappersarbete. Bokföringsbyråer hanterar också ofta sina kunders fakturering, löneräkning och löneutbetalningar. Allt material som kommer in till en bokföringsbyrå ska behandlas med omsorg och konfidentiellt. En bokföringsbyrå spelar en stor roll i produktionen av kundföretagens ekonomiförvaltningsuppgifter. Enligt god bokföringsbyråsed ska en bokföringsbyrås verksamhet vara ”systematisk, långsiktig, omsorgsfull och yrkesmässig”. För att kunna vara ändamålsenlig för kundföretagen ska den vara ekonomiskt självständig och oberoende. Arbetstagarna ska ha sådan utbildning och erfarenhet som krävs för att kunna sköta sina uppgifter ordentligt. En bokföringsbyrå ska spara sina kunders basuppgifter och övriga information om kundernas uppdrag i fem år från att avtalet tagit slut. (Talouhallintoliitto 2009).

3 Övergången till skattekonto

Detta kapitel kommer att behandla det nya skattekontot och den nya periodskattedeklarationen. För att få en klarare bild av förändringen till periodskattedeklaration kommer också den gamla övervakningsanmälan att behandlas. Eftersom övergången till skattekonto innebar stor förändring, finns det också ett underkapitel om hur skolningen och uppdateringen av skattekontofunktionen har fungerat inom några ekonomiförvaltningsprogram. Även övergångstiden från övervakningsanmälan till skattekonto och periodskattedeklaration har beskrivits.

Anledningarna till varför skattekontot och periodskattedeklarationerna infördes i Finland är många. För att bättre kunna märka vilka saker som kanske gick fel i implementeringsstadiet kommer här en kort förklaring vad meningen var med denna förändring.

Enligt Finansministeriet var meningen med den nya skattekontolagen att få kommunikationen mellan Skatteförvaltningen och företagen att bli snabbare och lättare, som i sin tur sparar på kostnader för båda parterna. Skattekontot skulle förbättra förutsättningar för företagsverksamhet och främja Skatteförvaltningens produktivitetsmålsättningar. Förfarandet skulle leda till att kundservicen underlättas, skatteövervakningen blir effektivare. Det var meningen att möjligheterna att reagera vid problemsituationer skulle bli snabbare, eftersom skattekontosystemet är mer automatiserat och skulle ge en realtid helhetsbild. Via skattekontots utdrag och nättjänst skulle det gå att följa sin egen skattesituation, vilket skulle minska behovet att ta kontakt med Skatteförvaltningen. Den nya betalningsmetoden skulle vara enklare än den förra och misstagen var tänkta att bli färre, eftersom betalningarna inte längre hänförs till någon viss skatt. Det skulle lämnas in färre deklarationer, vilket leder till besparingar för de skattskyldiga och Skatteförvaltningen. Även penningrörelsen fram och tillbaka skulle bli mindre och tillvägagångssättet vid återbäringar skulle bli enklare när inga särskilda ansökningar längre behövs. (Finansministeriet 2008b).

3.1 Övervakningsanmälan

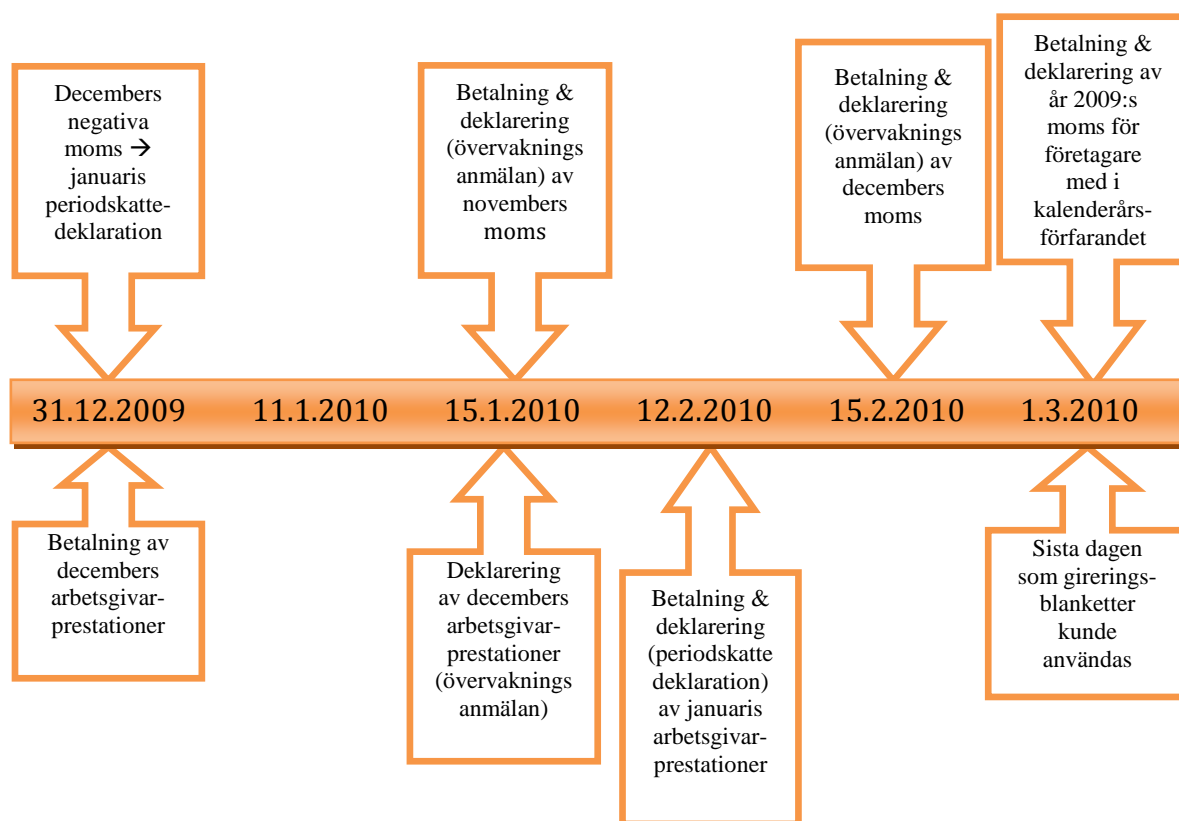
Före januari 2010 gjordes anmälan över momsen och arbetsgivarprestationerna med en s.k. övervakningsanmälan. Det var då endast momsen och arbetsgivarprestationerna som kunde lämnas in med denna anmälan. Övervakningsanmälan skulle lämnas in senast den 15 dagen i månaden, endera elektroniskt via TYVI-tjänsten eller per post. Om den lämnades in elektroniskt kunde det göras genom att använda Internetblanketter eller genom dataöverföring. Arbetsgivaravgifterna skulle betalas senast den 10 dagen i månaden efter redovisningsmånaden. Medan momsen skulle betalas senast den 15 dagen i den andra månaden efter redovisningsmånaden. Det som var viktigt att veta var att det inte gick att kvitta olika skatter mot varandra, t.ex. om momsen för ett företag var på plus (momsen från inköpen var större än momsen från försäljningen) kunde detta företag inte använda det för att betala t.ex. socialskyddsavgiften. Ett företag som var momsskyldigt och/eller hade regelbundna arbetsgivarprestationer fick en gång om året en betalningsanvisning med referensnummer och kontonummer. Dessa nummer skulle sedan användas för alla

betalningar det året. Om det fanns fel i uppgifterna på övervakningsanmälan måste de korrigeras. Om moms eller arbetsgivarprestationer hade anmälts till ett för litet belopp skulle de korrigeras med en ersättande anmälan, vilket annullerade den tidigare övervakningsanmälningen. Med detta menas att om momsuppgifterna var fel skulle inte uppgifterna om arbetsgivarprestationer uppges på nytt och tvärtom. De uppgifter som inte stämde skulle uppges i sitt rätta belopp. Om uppgifterna hade anmälts till ett för stort belopp var det möjligt att ta det i beaktande i följande redovisningsperiods övervakningsanmälan. (Skattestyrelsen 2007, 2-3). Se bilaga 1 för övervakningsanmälan.

3.2 Övergångstiden

Vid övergångstiden till skattekontot fanns det många viktiga datum att hålla reda på. 31.12.2009 kunde den negativa momsen från december överföras till periodskattedeklarationen för januari 2010. I januari 2010 skulle decembers arbetsgivarprestationer betalas och deklarerar med övervakningsanmälan, novembers moms deklarerar med övervakningsanmälan och betalas. I februari 2010 skulle januaris arbetsgivarprestationer deklarerar med periodskattedeklarationen för första gången och betalas och decembers moms skulle betalas och deklarerar med övervakningsanmälan för sista gången. 1.3.2010 var sista dagen för företagare som är med i kalenderårsförfarandet att deklarerar och betala år 2009:s moms. Det var också sista dagen som de gamla gireringsblanketterna kunde användas. (Skattestyrelsen 2009).

Om uppgifter från tiden före skattekontot (från 2009 eller tidigare) behövdes korrigeras gjordes det med en ny ersättande anmälan. Periodskattedeklarationerna som används från 2010 måste korrigeras med en tilläggsdeklaration (tilläggsdeklaration förklaras i kapitel 3.4). Övervakningsanmälningar kunde inte längre lämnas in elektroniskt efter 30.6.2010. Efter det skickades de ersättande anmälningarna in per post. Om ett debiteringsbeslut fattades efter 1.1.2010 bokfördes det ändå på skattekontot fastän det härstammade från tiden före skattekontot. (Skattestyrelsen 2009).

Figur 1. Momsens och arbetsgivarprestationernas förfallodagar vid övergången till skattekontosystemet.

3.3 Periodskattedeklaration

I januari 2010 ändrades övervakningsanmälan till en s.k. periodskattedeklaration. Förutom momsen och arbetsgivarprestationerna är det också med denna deklaration möjligt att lämna in uppgifter om:

- lotteriskatt
- försäkringspremieskatt
- förskottsinnehållning på inkomst av virkesförsäljning
- förskottsinnehållning från aktiebolag, andelslag eller annat samfund (arbets- och bruksersättningar)
- förskottsinnehållning på räntor och andelar
- förskottsinnehållning på dividender och räntor på andelskapitalet
- källskatt på dividender (från begränsat skattskyldiga)
- källskatt på räntor, royaltyer och virkesförsäljningsinkomst (från begränsat skattskyldiga)
- källskatt på ränteinkomst (från allmänt skattskyldiga)

(Skatteförvaltningen 2009b, 21).

De som måste lämna in periodskattedeklarationer är momsskyldiga och/eller arbetsgivare med regelbunden löneutbetalning. Även tillfälliga arbetsgivare måste lämna in en periodskattedeklaration när de har betalat ut löner. (Skatteförvaltningen 2009b, 2).

En periodskattedeklaration ska lämnas in per redovisningsperiod som vanligtvis är en månad (Skatteförvaltningen 2009b, 2). Förfallodagen för periodskattedeklarationen som lämnas in elektroniskt är den 12 dagen i kalendermånaden under vilken periodens skatt ska deklarerars. Om deklarationen lämnas in på papper med posten ska Skatteförvaltningen ha fått deklarationen senast den 7 dagen i kalendermånaden. (Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 3, § 8). Om periodskattedeklarationen lämnas in elektroniskt kan det göras via Skattekontotjänsten. Mindre företag som har en förlängd deklaraionsperiod får ett skilt beslut från Skatteförvaltningen om deklaraionsperioden. (Skatteförvaltningen 2009b, 2). Ett företag som har en omsättning på 25001–50000 euro kan lämna in periodskattedeklarationen och betala skatterna med tre månaders mellanrum (kvartalsvis). Om ett företag har en omsättning på högst 25000 euro kan periodskattedeklarationen för momsen lämnas in och betalning av skatten ske per kalenderår. De övriga skatterna ska deklarerars och betalas kvartalsvis. De mindre företagen får också lämna in periodskattedeklarationerna månadsvis om de vill. Men endast de som har fått ett skilt meddelande av Skatteförvaltningen om rätt till förlängd deklaraionsperiod får skicka in kvartalsvis eller per kalenderår. (Skatteförvaltningen 2009b, 4). Momsskyldiga som har redovisningsperioden på ett år ska lämna in en periodskattedeklaration över momsen senast den 28 februari året efter kalenderåret (detta gäller både för elektroniska deklarationer och pappersdeklarationer). En periodskattedeklaration ska lämnas in även om; den momspliktiga verksamheten har avbrutits tillfälligt, arbetsgivare med regelbunden löneutbetalning inte har betalat ut löner eller om momsen för redovisningsperioden är negativ. (Skatteförvaltningen 2009b, 2).

Om uppgifterna i periodskattedeklarationen har blivit fel ska de korrigeras genast. Om det har deklarerats för lite skatt som ska betalas eller för mycket som kan återbäras ska felen korrigeras med en tilläggsdeklaration för den redovisningsperioden. I tilläggsdeklarationen ska endast ändringsbeloppen deklarerars. Detta görs genom att de tidigare deklaraionsbeloppen subtraheras från de rätta beloppen. Om ett tidigare belopp inte ändras ska det inte deklarerars på nytt i tilläggsdeklarationen. Om det har deklarerats för mycket skatt kan korrigeringen göras genom att ta det felaktiga beloppet i beaktande i följande redovisningsperiods deklaration eller med en tilläggsdeklaration. (Skatteförvaltningen 2009b, 3).

Om deklarationen har lämnats in för sent debiteras en förseningsränta på 20 % (enligt en årlig räntesats) på varje skattebelopp som har deklarerats för sent. Förseningsräntan är ändå minst 5 euro och högst 15000 euro per skatteslag. (Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 3, § 10, mom. 1). De skatter som deklarerats med periodskattedeklarationen räknas ihop. Om ett företag har negativ moms en månad, kan det dra av beloppet från de sammanlagda skatterna som ska betalas den månaden. Skatterna betalas till Skatteförvaltningens konto med ett kundspecifikt referensnummer. (Skatteförvaltningen 2009b, 3). Om skatterna inte har betalats till sitt fulla belopp på förfallodagen kommer det dröjsmålsränta på det belopp som inte har betalats (Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 8, § 32, mom. 1). Om skatten betalas på skattekontot före förfallodagen betalas det ut krediteringsränta. Den räknas ut genom att ta referensräntan för den halvårsperioden som är före kalenderåret, som det handlar om, minus två procentenheter. Krediteringsräntan är ändå minst 0,5 %. (Skattekontolag 22.12.2009/1260, kap. 8, § 31, mom. 3). Se bilaga 2 för periodskattedeklaration.

I bilaga 1 finns en mall för övervakningsanmälan och i bilaga 2 finns en mall för periodskattedeklarationen. Den allra största skillnaden mellan dem är att alla skatter som ska deklarerats på eget initiativ kan lämnas in med periodskattedeklarationen. Nuförtiden är det också skillnad mellan varuinköp och inköp av tjänster från andra länder, den negativa skatten från föregående månad är borta och alla arbetsgivarprestationers avdrag från föregående månad är borta.

3.4 Skattekontots funktioner

Företag och organisationer som deklarerar och betalar skatter har rätt till ett skattekonto. Även andra skattskyldiga (t.ex. arbetsgivare) har rätt till ett skattekonto. Kontot tas i bruk när den första periodskattedeklarationen har lämnats in, skattekontots referensnummer har använts vid betalning av någon skatt eller när Skatteförvaltningen har fattat ett beslut om debitering eller återbäring av en skatt på skattekontot. När kontot har öppnats kan uppgifter och transaktioner kontrolleras genom att logga in på Skattekonto-tjänsten eller på skattekontoutdraget som skickas hem. På skattekontot finns också alla de skatter som den skattskyldige betalar på eget initiativ (se sid 9-10). (Skatteförvaltningen 2009c, 3).

Mirjami Laitinen, Skatteförvaltningens generaldirektör, menar (enligt Marttala 2009) att syftet med skattekontot är att minska på företagets byråkrati och penningrörelse samt att höja Skatteförvaltningens produktivitet. Över 500 000 skattebetalare har skattekonto och

det är beräknat att ca 40 miljarder euro årligen cirkulerar i systemet. De som har ett skattekonto ska också få en ordentlig bild över sina skattebetalningar i realtid. (Marttala 2009). Övergången till skattekonto sker stegvis eftersom reformen är så omfattande, speciellt ändringarna i datasystemen. I det andra skedet, som genomförs tidigast år 2012, ska skattekontot utvidgas och även gälla t.ex. förskott på inkomstskatt och kvarsfatt, arvs- och gåvoskatt, fastighetsskatt samt skogsvårdsavgift. I det tredje skedet ska datasystemen som rör indrivning förnyas och det sker några år efter det andra skedet. (RP 221/2008 rd 2008, 13-14).

För de som använder sig av ekonomiförvaltningsprogram fanns det anledning att kontakta leverantören av programmet för att få reda på om skattekontokraven uppfylldes av programvaran. Det fanns också skäl till att kontrollera att det ekonomiprogram som används klarar av att ge ut periodskattedeklarationer och det följde korrigeringsproceduren som de olika anmälningsfelen orsakade. Skatteförvaltningen har också ett avgiftsfritt alternativ av periodskattedeklarationen. Det går också att göra periodskattedeklarationen via tjänsterna TYVI, Ilmoitin.fi och Palkka.fi. På samma gång som skattekontots nättjänst öppnades så öppnades en egen informationstjänst. (Företagarna i Finland 2009).

På skattekontot bokförs de skatter som har deklarerats med periodskattedeklarationen samt skattebetalningar som har skett med skattekontots referensnummer. På kontot syns också de skatter på eget initiativ som Skatteförvaltningen har debiterat eller återburit samt räntor. (Skatteförvaltningen 2009c, 3). De som använder Skattekonto-tjänsten för ett företag eller en organisation använder Katso-koder för att kunna logga in. Stark autentisering används eftersom beskattningssuppgifterna är sekretessbelagda och periodskattedeklarationen ska undertecknas. Privatpersoner kan logga in på tjänsten med nätbankkoder eller ett EID-kort (elektroniskt identitetskort). (Skatteförvaltningen 2009c, 4). Skatteförvaltningen bokför alla kontotransaktioner på skattekontot i kronologisk ordning. Förpliktelser bokförs enligt förfallodagen och krediteringar enligt valuteringsdagen. (Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 5, § 15). För sådana förpliktelser som är obetalda debiteras dröjsmålsränta och för krediteringar som inte har använts betalas krediteringsränta. Dröjsmålsräntan är inte en avdragbar utgift i inkomstbeskattningen och krediteringsräntan är inte en skattepliktig inkomst. (Skatteförvaltningen 2009c, 11).

Till förpliktelser hör skatter som deklarerats med periodskattedeklarationen och möjliga ändringar i skatterna, skatter som Skatteförvaltningen har debiterat och möjliga ändringar i skatterna och dröjsmålsräntor. Till krediteringar hör betalningar som har gjorts med

skattekontots referensnummer, återbäringar av skattekontoskatter och krediteringsräntor. (Skatteförvaltningen 2009c, 7). Om beloppet på skattekontot inte räcker till för att betala alla förpliktelser betalas de i ordning från den äldsta till den senaste enligt den dag som de avskrivs. Om det finns flera förpliktelser som avskrivs samma dag betalas de från den äldsta till den senaste enligt förfallodagarna. Om det finns flera förpliktelser med samma förfallodag betalas de enligt följande ordning.

1. förskottsinnehållning, andra skatter och avgifter som betalas på eget initiativ som har flera skattetagare samt skatteförhöjningar och förseningsavgifter som lagts på skatterna
2. socialskyddsavgifter samt skatteförhöjningar och förseningsavgifter som lagts på avgifterna
3. moms och andra skatter som betalas enbart till staten
4. försummelseavgifter
5. kreditering som ska återkrävas

(Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 5, § 20).

Ett skattekontoutdrag kommer till Skattekonto-tjänsten tio dagar efter den allmänna förfallodagen, d.v.s. vanligtvis den 22 dagen i månaden. Sedan förvaras skattekontoutdragen i Skattekonto-tjänsten i tre år. (Skatteförvaltningen 2009c, 4). Alla de kunder som har ett skattekonto får i början av 2010 utdraget även på papper. På skattekontoutdraget finns bland annat kontotransaktionerna under kontoutdragets period, saldot på kontot, oanvända krediteringar, obetalda förpliktelser, anmärkning om obetalt saldo och meddelande om överföring till indrivning. (Skatteförvaltningen 2009c, 7). Se bilaga 3 för exempel på skattekontoutdrag.

Om saldot på skattekontot är positivt, p.g.a. skatteåterbäringar eller krediteringsräntor återbärs de till den skattskyldige utan dröjsmål. Om den skattskyldige vill undvika onödiga inbetalningar och återbäringar kan denne sätta en återbäringsgräns. Då återbärs endast den summa som överstiger den valda gränsen. Om beloppet inte överstiger gränsen förvaras det på skattekontot för betalning av framtida förpliktelser. Det belopp som sparas på skattekontot betalas det krediteringsränta på. Återbäringsgränsen är i kraft tills vidare. Om en skattskyldig inte har begärt en återbäringsgräns betalas ändå inte ett belopp under 20 euro tillbaka, utan förvaras på skattekontot. Om beloppet uppgår till 20 euro betalas hela summan tillbaka. Om den skattskyldige har anmält sitt kontonummer till Skatteförvaltningen kommer återbäringssumman att betalas in på kontot, men om

Skatteförvaltningen inte har uppgifter om kontonumret skickas återbäringen i form av en betalningsanvisning till den adress som finns i Skatteförvaltningens register. (Skatteförvaltningen 2009c, 9).

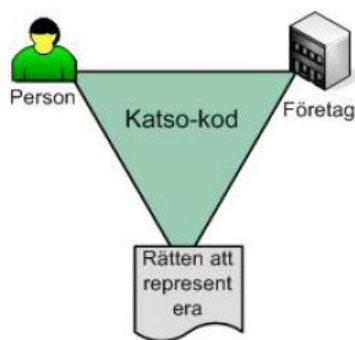
Om saldot på skattekontot är negativt på den månatliga avstämningsdagen (dagen då månadens saldo räknas ut på skattekonto, vanligtvis den 20 dagen i månaden), syns det en anmärkning på skattekontoutdraget. I denna anmärkning syns det saldo som ska betalas samt dröjsmålsräntan fram till följande allmänna förfallodag. Det lönar sig att betala saldot före förfallodagen eftersom dröjsmålsräntan endast räknas till den dagen då saldot har betalats. Den skattskyldige kan få två anmärkningar. Har denna inte betalat saldot efter de två anmärkningarna kommer det ett till meddelande om att förpliktelsen kommer att överföras till indrivning. (Skatteförvaltningen 2009c, 10). Förpliktelser som är under 10 euro skickas inte till indrivning utan lämnas kvar på kontot i väntan på kommande betalningar och återbäringar (Skattekontolag 7.8.2009/604, kap. 6, § 21, mom. 2). När ett saldo har gått till indrivning får den skattskyldige inte längre använda skattekontots referensnummer för att betala detta saldo utan det betalas då med det referensnumret och till det konto som indrivningen har meddelat. (Skatteförvaltningen 2009c, 10).

3.5 Tjänster och koder

I detta kapitel kommer en närmare beskrivning av Katso-koder, TYVI-tjänsten, Palkka.fi och Ilmoitin.fi, eftersom dessa koder och tjänster används av bokförare och företagare som skickar in sina periodskattedeklarationer elektroniskt.

3.5.1 Katso-koder

För att kunna använda elektroniska tjänster, så som Skattekonto och Palkka.fi, krävs elektronisk autentisering. Med autentiseringen berättar användaren vem han är och vilken behörighet han har till de olika elektroniska tjänsterna. Koden är Skatteförvaltningens elektroniska ID för företagen. Med hjälp av den kan ett företag anlita t.ex. Skatteförvaltningen, FPA och tullens elektroniska tjänster. Det går också att lämna in t.ex. periodskattedeklarationer och årsanmälningar med hjälp av Katso-koden. Ett företag behöver en person som representerar företaget för att kunna skapa en Katso-kod. Denna person måste ha firmateckningsrätt (rätt att representera ett företag med bindande verkan) eller befullmäktigas av en person som har firmateckningsrätt. De människor som har firmateckningsrätt har antecknats i handelsregistret. (Katso 2010, 1).

Figur 2: De tre elementen som behövs för att skapa en Katso-kod (Katso 2010, 2).

Figur 2 visar att det i själva verket är en person som har en Katso-kod och inte ett företag. En person kan endast ha en Katso-kod och om denna person sedan slutar jobba på företaget tar personen med sig sin Katso-kod och företaget måste då bevilja någon annans persons kod för att hantera t.ex. skatteärendena.

Om ett företag vill auktorisera en utomstående part (t.ex. en bokföringsbyrå) att sköta dess ärenden går det att göras på två sätt. Enligt det första sättet skapar företagets representant själv en Katso-kod och sedan kan representanten bevilja auktoriseringar i Katso. För att ett annat företag (t.ex. bokföringsbyrå) ska kunna auktoriseras behövs dess FO-nummer och att det har en Katso-huvudanvändare. I princip betyder denna process att företaget ger behörighet till andra Katso-koder eller bokföringsbyrån att sköta dess ärenden. Det andra sättet är att en fullmakt för elektronisk kommunikation beviljas. Det betyder att företaget inte själv behöver ha en Katso-kod utan det är bokföringsbyrån som anger kundföretagets uppgifter i Katso. Kundföretaget får sedan per e-post en bekräftelsebegäran. För att företaget ska kunna acceptera fullmakten behövs autentisering med personliga nätbankkoder, EID-kort eller genom att besöka en skattebyrå. Det senare auktoriseringsalternativet är enklare för kundföretaget men det betyder också att företaget inte själv kan t.ex. anlita skattekontot eftersom det inte har en egen Katso-kod. (Katso 2010, 2-4).

3.5.2 TYVI-tjänsten

TYVI-tjänsten ger möjlighet för dataflöden mellan företag och myndigheter (tietovirrat yrittysten ja viranomaisten välillä) (Finansministeriet 2010c). Många löneräknings- och bokföringsprogram kan producera TYVI-anmälningar. Olika TYVI-operatörer skickar vidare anmälningar till olika mottagare. Operatörerna har också särskilda elektroniska blanketter som kan fyllas i, ifall ekonomiförvaltningsprogrammet inte har egenskapen att producera TYVI-anmälningar. Tjänsterna är till största delen gratis, det är bara de extra

tjänsterna som kostar. För att kunna logga in på TYVI-tjänsten krävs användaridentifikation och lösenord. (Finansministeriet 2008a).

De olika TYVI-operatörerna och deras tjänster (här nämns bara de tjänster som har relevans i detta arbete):

1. ItellaTYVI

- anmälningar till Skatteförvaltningen
- ArPL-anmälningar (arbetstagares pensionsförsäkring) och -årsanmälningar
- information till arbetsgivarorganisationer och fackföreningar

2. TeliaSonera Finland Oyj

- anmälningar till Skatteförvaltningen

3. TietoEnator Oyj/Aditro Oy (Förmedlingstjänster)

- anmälningar till Skatteförvaltningen
- ArPL-anmälningar och -årsanmälningar
- information till arbetsgivarorganisationer och fackföreningar

4. Logica Suomi Oy

- anmälningar till Skatteförvaltningen
- ArPL-anmälningar och -årsanmälningar
- information till fackföreningar

5. Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi

- anmälningar till Skatteförvaltningen

(Finansministeriet 2010b).

3.5.3 Palkka.fi och Ilmoitin.fi

Palkka.fi är ett löneberäkningsprogram som främst är avsett för mindre arbetsgivare, t.ex. småföretagare, föreningar och organisationer. Servicen är avgiftsfri och upprätthålls av staten och olika försäkringsbolag. Inloggningen till tjänsten kan ske på tre olika sätt: med företagsbankkoder, med TYVI-koder eller med Katso-koder. Vid första inloggningen ställs vissa basfrågor och tjänsten sparar sedan uppgifterna om inloggaren har registrerat sig som användare. Tjänsten kan användas bl.a. till att räkna ut de anställdas löner och lönebikostnader, göra upp betaluppsdrag om betalning av löner, förskottsinnehållningar och

socialskyddsavgifter samt pensionsförsäkringspremier och lämna in månads-, års- och andra anmälningar till Skatteförvaltningen och pensionsförsäkringsbolag. (Palkka.fi 2010).

Tjänsten Ilmoitin.fi är avsedd för att företag ska kunna sända anmälningsfiler till Skatteförvaltningen. Tjänsten kan även användas för att kontrollera om anmälningarna som ska skickas är formellt korrekta och om det behövs kan företaget sedan korrigera möjliga bristfälligheter. Tjänsten är avgiftsfri och för att kunna skicka filer krävs en Katso-kod. Ilmoitin.fi lämpar sig för sådana som använder sig av ekonomiförvaltningsprogram, som kan skapa anmälningsfiler. Eftersom det endast går att skicka in anmälningar som är formellt korrekta, är möjligheten för fel mindre och då behövs det inte begäras utredningar om anmälningarna. (Yritys-Suomi 2009).

3.6 Skattekonto och ekonomiförvaltningsprogram

Vid övergången till skattekontosystemet krävdes det beredskap hos leverantörerna av ekonomiförvaltningsprogram, fastän uppdateringar inte var så stora. Därför finns det ett kapitel om hur några ekonomiförvaltningsprogram klarade av förändringen till skattekonto.

Det finns så många ekonomiförvaltningsprogram nuförtiden att bara några få från Finland kommer att tas upp i detta arbete för att visa att det åtminstone till dem fanns uppdatering för när skattekontot togs i bruk. Dessa program klarar även av att skapa sådana filer som TYVI-systemet kräver (Finansministeriet 2010a). Sex olika företag och några av deras program kommer att behandlas och av dem har åtminstone tre haft seminarier eller skolningsdagar om skattekonto. Urvalet av företagen och deras program är baserat på en lista av företag som klarar av TYVI-anmälningar. Listan går att hitta på Finansministeriets hemsida.

- DL Software Oy Ab
- ProCountor International Oy
- Lemonsoft Oy
- Western Systems Oy
- Visma Software Oyj
- Tietosuunta Oy

DL Software är ett internationellt företag med huvudkontoret i Vasa. Deras DL Prime 2000 program finns i tre olika serier beroende på företagets storlek. Programmet finns att användas på svenska, finska eller engelska. (DL Software 2006, 1). DL Softwares kunder

kan själv söka efter uppdateringar lätt på företagets hemsidor. Kunddatabas vet kundernas programversioner och uppdateringen sker sedan automatiskt. (DL Software 2006, 6). I slutet av år 2009 ordnade DL Software två seminarier i Finland (Vasa och Åland) angående skattekontot och periodskattedeklarationen. Detta seminarium gällde endast DL Primes löneprogram. (DL Software 2009).

ProCountor bildades år 2001 och har sitt huvudkontor i Esbo. ProCountors ekonomiförvaltningsprogram är ett elektroniskt program som fungerar helt och hållet på internet. (ProCountor 2010). Programmet uppdateras automatiskt och gratis. Det skulle uppdateras problemfritt för kunderna när skattekontot togs i bruk. (ProCountor 2009).

Lemonsoft är ett inhemskt företag vars huvudsakliga produkt är Lemonsoft-företagsprogram. Företaget har kontor i Vasa och Joensuu. (Lemonsoft 2011). Lemonsoft har skrivit en broschyr inför skattekontotiden där det noggrant förklaras vilka förändringar som kommer att ske i deras ekonomiprogram. Det beskrivs vilka koder som ändrar, vilka konton som ändrar och att det kommer att komma till ett konto för skattekontoskulder. (Lemonsoft 2009, 1-2).

Western Systems är ett företag som säljer flera olika programlösningar. Här kommer endast Lasso 2100 och dess tillämpning, WesternTYVI, behandlas. Företaget har sitt huvudkontor i Hyvinge. (Western 2006). Lasso 2100 kan med hjälp av tillämpningen WesternTYVI behandla och skicka periodskattedeklarationer enligt skattekontoprocessen (Western 2009b). I slutet av år 2009 ordnade Western Systems skolningsdagar gällande skattekontot och hur deras ekonomiprogram har uppdaterats för att klara av det nya skattekontot (Western 2009a).

Visma Software är ett internationellt företag som säljer ekonomiförvaltningsprogram. Visma Software har över 1500 anställda i Finland, Sverige, Norge, Danmark och Storbritannien. (Visma 2010, 3). Ekonomiförvaltningsprogrammen Visma Nova och Visma Econet underhålls och uppdateras konstant (Visma 2007, 2009c). För båda programmen fanns det seminarier i slutet av år 2009 angående skattekontot. Där togs det upp t.ex. bakgrunden till förändringen, tidtabeller och hur skattekontot tillämpas i Visma-programmen. (Visma 2009a, 2009b).

Tietosuunta grundades år 1989 och producerar programlösningar för små- och medelstora företag. Huvudkontoret ligger i Jyväskylä. (Tietosuunta 2009). I början av år 2010 uppgraderades ett av Tietosuuntas bokföringsprogram, från PRO-versionen till PRO-

PLUS-versionen. Med den nya versionen är det möjligt att t.ex. automatiskt skicka periodskattedeklarationer. Programmet fås med en engångsbetalning och underhållet är frivilligt. (Tietosuunta 2010).

4 Metod

Den empiriska delen i detta examensarbete grundar sig på en kvalitativ metod med hjälp av intervjuer. Med kvalitativ metod menas att tonvikten på resultaten ligger på förståelse och tolkning. Detta innebär att allt inte kan göras mätbart (som det kan med en kvantitativ metod). Forskningsprocessen är som en kommunikationsrelation, vilket betyder att forskaren deltar i en tvåvägskommunikation. (Andersen 1994, 70-72). Intervjuerna till denna undersökning är strukturerade, vilket betyder att intervjuaren före förbereder sig genom att göra en intervjuguide. En strukturerad intervju kan göras personligen, via telefon eller via datorn. Alla respondenter blir frågade samma frågor och i samma ordning, men i vissa fall kan respondenten svara på ett sådant sätt att intervjuaren frågar en tilläggsfråga och på så sätt kan det komma upp nya faktorer som gör undersökningen intressantare. (Sekaran 2000, s. 222-225).

Jag har valt att göra undersökningen genom att intervjua de skattekontoansvariga på fem bokföringsbyråer i Väståbolands stad. Jag valde intervjuer eftersom jag då får djupare svar på mina frågor än vad jag skulle ha fått om jag hade skickat enkäter till respondenterna. Undersökningen görs med bekvämlighetsurval. Eftersom en del av respondenterna ville vara anonyma har jag valt att varken nämna namnen på bokföringsbyråerna eller på respondenterna. De kommer istället att nämnas som Bokföringsbyrå A, B, C, D och E. En bandspelare användes som tekniskt hjälpmedel vid intervjuerna så att jag efteråt kunde lyssna på respondenternas svar igen och för att undvika eventuella misstolkningar. Undersökningen i detta arbete är inte så bred att den skulle kunna generaliseras för alla bokföringsbyråer i Finland och inte ens i Väståbolands stad, men den ger ändå en liten uppfattning om implementeringen av och inställningen till skattekontot.

Intervjuguiden till denna undersökning är uppbyggd i tre olika temaområden, övergångstiden och implementeringen, periodskattedeklarationen samt skattekonto. Dessa temaområden är uppbyggda utifrån forskningsfrågorna i detta examensarbete. Utöver temaområdena finns även bakgrundsfrågor samt övriga frågor, såsom förbättringsförslag och allmän inställning till skattekonto.

5 Resultatredovisning

Bokföringsbyrå A har funnits sedan 1990-talet. Den har 4 anställda och cirka 120 kunder. Till verksamheten hör bland annat bokförings- och löneadministration, disponentuppdrag samt skatterådgivning. Bland kunderna finns små- och medelstora företag, föreningar m.m. Respondenten från denna bokföringsbyrå har jobbat där sedan 2008 och har gjort alla Katso-fullmakter när skattekontot togs i bruk.

Bokföringsbyrå B grundades för ca 30 år sedan av respondenten. Bokföringsbyrån har 2 anställda plus respondenten och ca 150 kunder. Till verksamheten hör bl.a. bokföring, löneräkning, skatterådgivning och disponentuppdrag. Kunderna består av lokalt bokföringsskyldiga och små företag.

Bokföringsbyrå C grundades för ca 20 år sedan. Den har 1½ anställda och ca 35-40 kunder. Bland arbetsuppgifterna finns bokföring, löneräkning och företagsadministration. Kunderna består av små- och medelstora företag. Respondenten är studentmerkonom inom redovisning.

Bokföringsbyrå D har funnits sedan 1993. Den har ca 40 kunder som består av småföretagare. Till arbetsuppgifterna hör bokföring, löneräkning, skattedeklarationer, disponentuppdrag m.m. Bokföringsbyrån har endast 1 person som jobbar där, respondenten, som har jobbat med bokföring i 6 år.

Bokföringsbyrå E har funnits sedan 1988. Den har 4 anställda och ca 100 kunder. Till arbetsuppgifterna hör bl.a. att grunda företag, redovisning, fakturering och löneräkning. Till kunderna hör småföretag, utländska bolag med anställda i Finland och några enstaka föreningar. Respondenten har jobbat på bokföringsbyrån sen den grundades.

5.1 Övergången till och implementeringen av skattekonto

Respondenterna fick svara på om det blev många extra arbetstimmar när skattekontot togs i bruk. Respondenterna från Bokföringsbyrå A, B, C och E svarade ja. Respondenten på Bokföringsbyrå A sade att det blev många extra timmar eftersom de anställda först skulle lära sig och sedan skulle de förklara för kunderna om förändringen. Respondenten på Bokföringsbyrå B sade att förändringen berörde ca 100 av bokföringsbyråns kunder och förändringen tog en till två timmar för varje kund. För Bokföringsbyrå D tog det ca en halv vecka att klara av förändringen.

Angående vem som betalade för den extra arbetstiden svarade Bokföringsbyrå A, B och E att det var delvis kunden som betalade och delvis de själva. Bokföringsbyrå A satte en extra skattekontoavgift på fakturan som var samma för alla, Bokföringsbyrå B satte en timmes extra avgift på fakturan och på Bokföringsbyrå E betalades ca 70 % av den extra arbetstiden av kunderna. Bokföringsbyrå C och D betalade själva för den extra arbetstiden.

Om det gick smidigt under övergångstiden för bokföringsbyråerna svarade respondenterna från Bokföringsbyrå A, B, D och E nej. Respondenten på Bokföringsbyrå A motiverade svaret med att det var svårt och jobbigt i början, fastän det gick ganska snabbt och att kunderna blev förvirrade av namnet konto. Även respondenten på Bokföringsbyrå B sade att det var svårt och jobbigt i början. Först skulle de anställda förstå systemet och sedan skulle de få kunderna att förstå det. Respondenten på Bokföringsbyrå D sade också att det var jobbigt och att det fanns så dålig information om systemet. Enligt Bokföringsbyrå C gick övergången till skattekonto smidigt i jämförelse med för andra bokföringsbyråer.

Hur kommunikation med Skatteförvaltningen fungerade vid övergången svarade Bokföringsbyrå A och C att kommunikationen fungerade ganska bra medan Bokföringsbyrå B, D och E tyckte att den fungerade ganska dåligt. Bokföringsbyrå A hade fått ett privat telefonnummer till en på Skatteförvaltningen som visste hur systemet fungerade och bokföringsbyrån slapp då också att köa i telefonen. Respondenten hade någon gång försökt ringa till det allmänna skattekontonumret men den som svarade kunde inte ge några svar på frågorna. Respondenten på Bokföringsbyrå C sade att skattebyrån ville vara hjälpsam men oftast hade de inte direkt något svar på frågorna. Enligt Bokföringsbyrå B tog det länge innan någon svarade på Skatteförvaltningen och det märktes att de inte ännu riktigt visste själva hur systemet fungerade och kunde därför inte ge några svar. Bokföringsbyrå D hade samma motivering till varför kommunikation var dålig och tillade att det var svårt att få någon som talade svenska i telefon. Respondenten på Bokföringsbyrå E ansåg att den skriftliga informationen låg under all kritik, speciellt på svenska och att personalen på Skatteförvaltningen nog var vänlig när de svarade men att det ändå inte fungerade.

Respondenterna fick svara på om bokföringsbyråerna var tvungna att förklara mycket för kunderna om skattekontot. Bokföringsbyrå A, B, C och E svarade att de var tvungna att förklara mycket. Respondenten på Bokföringsbyrå A sade att de var tvungna att förklara för varje kund från början till slut vad skattekontot innebär. Nu förstår kunderna vad det handlar om. Respondenten på Bokföringsbyrå B sade att det var förklarandet för varje

kund enskilt som tog mest tid, men att i alla fall de flesta av kunderna nu förstår hur skattekontot fungerar. För en del kunder på Bokföringsbyrå C var förändringen skrämmande. De fick känslan av att de tappade kontrollen över sina redovisningar och att det ännu finns kunder som inte förstår sig på skattekontot. Bokföringsbyrå E:s kunder förstod inte alls hur skattekontot fungerar och gör kanske inte ännu heller det, utan litar på att bokföringsbyrån sköter allt. Bokföringsbyrå D skickade ett brev till alla sina kunder. Kunderna funderade i början om de skulle öppna ett nytt konto på banken, men nu förstår de vad det handlar om.

På frågan om respondenterna skickade in periodskattedeklarationer eller betalade skatter flera gånger svarade Bokföringsbyrå A och E nej. För Bokföringsbyrå E hände det någon gång att periodskattedeklarationer på papper försvann i posten enligt Skatteförvaltningen. Bokföringsbyrån var ibland tvungen att skicka in deklarerationer i pappersform när ett företags registrering inte hunnit bli färdig och det var då som deklarerationerna hade försvunnit. Även Bokföringsbyrå D hade det problemet med några kunder, som inte hade blivit registrerade, att pappersdeklarerationer skickades in (för sent) och sedan sade Skatteförvaltningen att de inte hade fått dem. Om en kund sedan hann bli registrerad före den tolfte, då förfallodagen för elektroniska deklarerationer är, skickade respondenten in deklarerationen elektroniskt och då visade det sig att Skatteförvaltningen nog hade fått pappersdeklarerationen. För Bokföringsbyrå C hände det en gång att periodskattedeklarationen skickades in dubbelt. Bokföringsbyrå B hade problem med tilläggsdeklarerationerna eftersom skattekontosystemet släpar efter och inte är i realtid.

Alla respondenter svarade ja på frågan om de anställda på bokföringsbyråerna fick skolning om skattekontot. På Bokföringsbyrå A jobbade bara två människor år 2009 och de var båda på Skatteförvaltningens infotillfälle. På Bokföringsbyrå B och D var respondenterna själva på Skatteförvaltningens infotillfälle i Pargas. På Bokföringsbyrå C var respondenten på Skatteförvaltningens infotillfälle i Pargas, och på en dyr skolning i Åbo som skattebyrån hade ordnat. På Bokföringsbyrå E var de anställda på Skatteförvaltningens infotillfällen, Ekonomiadministrationsförbundets skolning och sedan hade de intern skolning.

Angående de informationskällor som har använts när skattekontosystemet började svarade Bokföringsbyrå A att de har använt Skatteförvaltningens hemsida. Bokföringsbyrå B har använt sig av information från företagargorganisationer och från Skatteförvaltningen. Bokföringsbyrå C har använt Skatteförvaltningens hemsida, kursinformation från

skolningarna, yrkestidningar och diskussioner med andra bokförare. Bokföringsbyrå D har använt sig av internet, speciellt Skatteförvaltningens hemsida och diskussionsforum. Bokföringsbyrå E har använt sig av den information som de har fått från skolningstillfällena.

5.2 Periodskattedeklarationen

Respondenternas synpunkter om momsens och arbetsgivarprestationernas förfallodag är enligt Bokföringsbyrå A och C att det är bra när det är en och samma förfallodag och att det inte spelar någon roll fastän förfallodagen för momsen är tidigare än förut. Respondenten på Bokföringsbyrå B tyckte också att det är bra att det är en och samma förfallodag men att det skulle vara bra med någon dag till. Enligt Bokföringsbyrå D spelar det ingen roll eftersom periodskattedeklarationerna skickas in vartefter de blir färdiga. Bokföringsbyrå E ansåg att förfallodagen för momsen är för tidig med motiveringen att när kunderna har fakturerat sina kunder är det inte säkert att pengarna har kommit in i tid. Det är inte nödvändigtvis bra med en och samma förfallodag om t.ex. likviditeten inte räcker till att betala allt på en dag. Det är också svårt för bokföringsbyrån att planera arbetstiden, t.ex. med semestrarna.

Respondenterna fick ge sina synpunkter om möjlighet för kvittning. Bokföringsbyrå B ansåg att det i grunden är en bra sak. Kvittning passar inte för alla men det passar för sådana kunder som ofta har negativ moms och sedan arbetsgivarprestationer att betala. Enligt Bokföringsbyrå A är möjligheten för kvittning delvis bra, så länge som man vet vad som kvitteras. Dessutom kan den negativa momsen hinna komma tillbaka innan arbetsgivarprestationerna ska betalas, vilket betyder att det aldrig sker någon kvittning och skattekontot blir på minus. Enligt Bokföringsbyrå E är kvittning en bra idé som inte fungerar i praktiken, med samma motivering som Bokföringsbyrå A om att den negativa momsen hinner returneras innan arbetsgivarprestationerna ska betalas. Även Bokföringsbyrå C ansåg att det är en bra idé som inte fungerar, eftersom Skatteförvaltningen kan ta pengar för vilka skatter som helst från skattekontot vilket är omöjligt att kunna övervaka. Bokföringsbyrå D har helt och hållet skippat kvittningar eftersom det bara försvårar systemet. Dessutom är det svårt att lösa upp ifall något blir fel och veta för vad som har betalats. Räntorna ställer också till med problem.

Vad gäller respondenterna åsikter om förändringen från ersättningsanmälan till tilläggsdeklaration tyckte Bokföringsbyrå A, B och E att förändringen är helt okej och att

det inte är så stor skillnad nu när de vet hur de ska fylla i tilläggsdeklarationen. Bokföringsbyrå D tyckte att förändringen är jättebra, speciellt på nätet och då det bara behöver fyllas i ändringarna. Bokföringsbyrå C ansåg att det är jättedåligt, speciellt om det görs fel korrigering.

Respondenterna fick svara på vad de anser om möjligheten för längre deklarationstid för småföretagare. Bokföringsbyrå B ansåg att det underlättar när det inte måste lämnas in periodskattedeklarationer hela tiden under året. Respondenten trodde först att det skulle försvåra inlämnandet av verifikat, men kunderna har ändå haft för vana att lämna in verifikaten månadsvis. Både Bokföringsbyrå A och C ansåg att deklarationstiden på ett år är för lång tid men att lämna in kvartalsvis är bra. Båda svarade att det kan bli problem med likviditeten för kunderna om de har en deklarationsperiod på ett år eftersom allt då ska betalas på en gång. De ansåg att kvartalsförfarandet är bra eftersom de då kan hålla koll på hur mycket skatt det blir att betala för kunden under året. Dessutom går det smidigare eftersom det då inte hopas alltför mycket material på en gång. Både Bokföringsbyrå D och E använder sig av månadssystemet. Enligt Bokföringsbyrå D hålls det bättre ordning eftersom det kan hända att kunderna tappar bort verifikat när de inte behöver lämna in dem före i början av följande år. Dessutom kan det bli mycket moms att betala på en gång. Bokföringsbyrå E har rekommenderat månadssystemet till sina kunder. Det hopas så mycket material i bokföringsbyrån annars och kunden kan få likviditetsproblem.

Angående vad respondenterna tänker om försenings-, dröjsmåls- och krediteringsränta svarade Bokföringsbyrå A, B och D att de tycker försenings- och dröjsmålsräntorna är för höga. Respondenten på Bokföringsbyrå A sade att det uppbärs ränta tills följande tolfte i månaden om skatten är betald endast en dag för sent. Bokföringsbyrå B anser att nivån på straffavgifterna är väldigt hög och att straffen för korrigeringsfel är hårda. Enligt Bokföringsbyrå D är Skatteförvaltningen snabb på att uppbära räntor. Räntorna är dessutom höga och oskäliga. Bokföringsbyrå C ansåg att Skatteförvaltningen kunde ha väntat ett helt år innan de började uppbära fulla straffavgifter eftersom systemet inte fungerade som det borde ha gjort i början. De höga räntorna leder till att det kan bli dyrt att sköta sin egen bokföring om företagaren inte är tillräckligt insatt i skattekontosystemet. Respondenten ansåg också att krediteringsräntorna är ganska onödiga eftersom de blir dyra för kunden när varje ränta ska bokas. Även Bokföringsbyrå E ansåg att det blir dyrt för kunden med tanke på att varje rad på skattekontot måste bokföras och räntorna är ofta bara några cent. Det kan också hända att när pengar returneras till bankkontot är det inte samma summa som står på skattekontot för att det har kommit till någon ränta.

Samtliga respondenter svarade ja på frågan om de tycker att det är bättre med kundspecifikt referensnummer än med referensnumret som bytte varje år.

Alla respondenter använder TYVI-operatörer. Bokföringsbyrå A använder TYVI-operatörer vid anmälning av EU-moms eftersom det inte ännu kan anmälas via skattekontot. Bokföringsbyrå B och D använder sig av Itella, Bokföringsbyrå C använder sig av Sonera och Bokföringsbyrå E använder sig av t.ex. Etera.

5.3 Skattekonto

Varje respondent svarade nej på frågan om de anser att det blev en minskning av företagets byråkrati och penningrörelse när skattekontot togs i bruk. Respondenten på Bokföringsbyrå A sade att det var en fin tanke, men att det måste ha blivit något fel i systemet. Respondenten på Bokföringsbyrå C tänker att det kanske blir en minskning i skede två av skattekontot. Enligt Bokföringsbyrå D är det samma som förut och respondenten funderar på vilken punkt det skulle ha minskat. Enligt Bokföringsbyrå E har det blivit en märkbar ökning eftersom de nu måste gå in månatligen och avstämma skattekontot med bokföringen, vilket leder till betydligt mera bokföringskostnader.

Samtliga respondenter ansåg att skattebetalningarna inte syns i realtid. Enligt Bokföringsbyrå A måste de vänta tills den tolfte följande månad för att se en betalning som gjorts t.ex. den femtonde. Det finns bara gammal information på skattekontot och det går inte att lita på det som står där. Kunderna litar på det som står på skattekontot, vilket gör att de kanske betalar in för lite skatt. Respondenten på Bokföringsbyrå B skulle hoppas att skattekontot skulle vara lika realtid som vanliga bankkonton. Enligt Bokföringsbyrå C kan det ta upp till en vecka innan man ser saldot på skattekontot och då blir kunderna nervösa och undrar om de måste betala in mera. Skattekontot korrigeras nog retroaktivt. Enligt Bokföringsbyrå D finns det fördröjning på skattekontot. De kan se vad de själva har skickat in men inte när det har mottagits och behandlats av Skatteförvaltningen.

Respondenterna fick säga vad de anser om skattekontots möjliga andra och tredje skede. Bokföringsbyrå A svarade att det kanske kan vara en bra idé, t.ex. för de kunder som redan nu tror att alla skatter kan betalas in på skattekontot. För de kunder som har bra likviditet och ordning med sig är skattekontot en bra sak men för de med dålig likviditet ställer skattekontot till med problem. Enligt Bokföringsbyrå B borde all skatt gå via skattekontot när det ändå finns. Bokföringsbyrå C är inte riktigt säker på om det är en så bra idé med det

tredje skedet, men att det andra skedet verkar bra. Eftersom Skatteförvaltningen kan gå och ta pengar från skattekontot för att betala skatter som inte hör dit, vore det en bra idé om alla skatter fanns där så att betalningarna fungerar båda vägarna. Då skulle det gå att tänka på skattekontot som ett bankkonto. Enligt Bokföringsbyrå D skulle det kunna bli lite för komplicerat, i alla fall om alla människor fick ett eget skattekonto. I så fall borde Skatteförvaltningen ge det mera tid än de gjorde med det första skedet. Enligt Bokföringsbyrå E skulle det bli kaotiskt om indrivning tas med i skattekontosystemet. Det skulle bli omöjligt att avstämma bokföringen. Respondenten ansåg också att Skatteförvaltningen först måste få det här systemet att fungera ordentligt innan det kommer ännu mera skatter in i det.

Om skattekontoutdraget anses vara tydligt svarade Bokföringsbyrå E att det för det mesta är tydligt, men att det ibland kan finnas dolda rader där det fattas något som man inte kan se. Respondenten sade också att deras kunder inte förstår utdraget. Respondenten på Bokföringsbyrå B ansåg att utdraget kan vara jobbigt att läsa och att den kronologiska ordningen emellanåt kan vara konstig. Bokföringsbyråns kunder tycker att utdragen är svårlästa. Respondenten på Bokföringsbyrå C har själv ibland svårt att läsa och tyda utdragen, men om man använder den information som finns på kundernas skattekonto så blir skattekontoutdragen tydligare, speciellt när det gäller förseningar, återbetalningar och kvittningar. Enligt Bokföringsbyrå D syns det bara en massa inbetalningar som inte kan hänföras till någon viss skatt och en massa räntor överallt. Bokföringsbyråns kunder förstår inte utdragen och respondenten tycker att det skulle vara bra om det bara skickas ett utdrag när något är obetalt. Enligt respondenten på Bokföringsbyrå A är skattekontoutdraget helt otydligt. Om slutsaldot står på noll eller plus kan kunderna vara glada. Skatteförvaltningen skulle kunna ta bankkontoutdragen som mall för skattekontoutdragen för att göra dem tydligare.

På frågan om vad respondenterna anser om betalningsordningen av skattekontoskatterna svarade Bokföringsbyrå A och D att de anser att betalningsordningen är som den ska vara. Det är rätt att arbetstagarnas skatter betalas först. Enligt Bokföringsbyrå B kan betalningsordningen ibland leda till svåra situationer för kunderna. De måste tänka på det som ett bankkonto. Enligt Bokföringsbyrå C kan betalningsordningen överraska kunderna när något har blivit för sent betalt. Respondenten anser att Skatteförvaltningen kanske borde se till att skatterna blir betalda före förseningsavgifterna som ligger på skatterna. Skatteförvaltningen tar först pengar från den negativa momsen för att betala t.ex. socialskyddsavgifterna och de pengar som kunderna själva har betalat in stannar kvar för

att Skatteförvaltningen ska spara in pengar på krediteringsräntorna. Enligt Bokföringsbyrå E hade betalningsordningen varit bra om Skatteförvaltningen skulle hålla kvar de negativa summorna och inte returnera dem före förfallodagen.

Angående om respondenterna tycker att det är bra att kunna ha en återbäringsgräns på skattekontot svarade Bokföringsbyrå B, C och E att det kan passa en del kunder att sätta en återbäringsgräns. Enligt Bokföringsbyrå C passar det för t.ex. exportföretag som hela tiden har negativ moms. Då kan de pengarna användas för att betala arbetsgivarprestationerna, förutsatt att företaget inte har behov av att använda de pengarna just då. Enligt Bokföringsbyrå B och E passar en återbäringsgräns för de kunder som ibland har negativ moms och ibland positiv moms. Bokföringsbyrå A och D använder sig inte av återbäringsgränser. Respondenten på Bokföringsbyrå A anser att Skatteförvaltningen kunde höja sin gräns så att allt under 100 euro stannar kvar på skattekontot. Bokföringsbyrå D har inte ens nämnt åt sina kunder att det går att sätta en återbäringsgräns, eftersom gränsen gör att skattekontot blir oredigt.

Om anmärkning av ett negativt saldo kommer tydligt fram svarade respondenten från Bokföringsbyrå A att det nog syns tydligt på skattekontot om saldot är negativt, men eftersom det inte är i realtid så har antagligen betalningen redan gjorts men skattekontot har inte uppfattat det. Enligt Bokföringsbyrå B och C syns negativt saldo tydligt på nätet men inte på skattekontoutdragen. Respondenten på Bokföringsbyrå C anser att utdragen borde göras tydligare eftersom det är meningen att vilken människa som helst ska kunna läsa utdragen och inte bara yrkesmänniskor. Kunderna tycker inte om att läsa utdragen eftersom de är svårlästa och en del börjar fundera varifrån det negativa saldot kommer. Bokföringsbyrå E anser att det inte kommer tillräckligt tydligt fram om negativt saldo. Bokföringsbyrå D svarade absolut nej. Enligt respondenten är utdragen jättesvåra att läsa och ett negativt saldo i snabb ordning går till indrivning.

Respondenterna åsikter om Katso-koderna var enligt Bokföringsbyrå D att de är helt okej. Bokföringsbyrå D hade inte några problem med att skaffa koderna efter att kunderna kom till bokföringsbyrå D. Tack vare koderna har brevtrafiken minskat. Enligt Bokföringsbyrå C är Katso-koderna bra att ha eftersom man slipper in på så många platser med dem. När koderna skulle skaffas var hälften av kunderna tvungna att komma till bokföringsbyrå D för att ge fullmakt och för att inte så många av dem kunde skaffa koderna själva. Bokföringsbyrå A och B tyckte att det var jobbigt att skaffa Katso-koderna. Enligt Bokföringsbyrå A var det jobbigt eftersom en del kunder hade Katso-koder från förut utan

att de visste om det för att de hade varit med i någon förening för länge sedan och en människa kan bara ha en Katso-kod. Problemet försvinner aldrig eftersom det hela tiden kommer nya kunder. Nu har Skatteförvaltningen satt någon tidsgräns så att kundernas fullmakter tar slut och nya måste skaffas. När registreringen inte ännu är färdig för en ny kund ställer det också till med problem när periodskattedeklarationer ska skickas in. Enligt Bokföringsbyrå B var det jobbigast i början eftersom många kunder inte hade någon nätbank och personliga nätbankskoderna behövs för att kunna skaffa Katso-koder. Ett annat problem var också att många kunder hade sina bankkonton kopplade till företaget och då inga personliga nätbankskoder, vilket gjorde att företaget inte kunde registreras. De svåraste kunderna var föreningarna. Respondenten på Bokföringsbyrå E tycker att Katso-koderna är för komplicerade. Fastän systemet hade fungerat som det borde skulle det ändå gå åt en massa tid och nu när det inte fungerar kan bokförarna få hålla på en timme med en kund bara på grund av de problem som systemet har. På frågan om bokföringsbyråerna använder fullmakt för elektronisk kommunikation eller behörighet till bokföringsbyråns Katso-koder svarade Bokföringsbyrå D och E att de använder fullmakt för elektronisk kommunikation. Bokföringsbyrå B och C använder sig av behörighet till bokföringsbyråns Katso-koder, medan Bokföringsbyrå A använder sig av båda möjligheterna.

Enligt alla respondenter klarade ekonomiförvaltningsprogrammet som bokföringsbyrån använder av uppdateringarna inför skattekontot. Bokföringsbyrå A använder Hogia som program. Det klarade uppdateringarna. I början av år 2010 blev det lite problem eftersom programmet redan hade uppdaterats och bokföringsbyrån behövde printa ut förra årets deklarationer, som blev väldigt orediga. Bokföringsbyrå B och D använder sig av programmet DLP2000, Bokföringsbyrå C använder programmet Atsoft och Bokföringsbyrå E använder Visma Econet. På frågan om de anställda har fått skolning om uppdateringarna i ekonomiförvaltningsprogrammet svarade Bokföringsbyrå A, B, C och D att de fick information om uppdateringarna per e-post. Respondenten på Bokföringsbyrå C var också på en kurs angående uppdateringarna. Enligt Bokföringsbyrå E var det inga större problem från programmets sida så att någon information om uppdateringarna skulle behövas.

Om bokföringsbyråernas ekonomiförvaltningsprogram kan framställa TYVI-anmälningar svarade Bokföringsbyrå A att deras program endast kan framställa årsanmälningar av arbetsgivarprestationerna. Bokföringsbyrå B:s och D:s program kan inte framställa TYVI-anmälningar alls. Bokföringsbyrå C:s program kan framställa vissa TYVI-anmälningar, medan Bokföringsbyrå E:s program nog kan framställa anmälningarna men de används

inte utan bokföringsbyrå skickar in sina anmälningar via nätet så att de bättre kan ha koll på vad som skickas iväg.

5.4 Respondenternas förslag till förbättring

Enligt Bokföringsbyrå A togs skattekontot i bruk för tidigt, eftersom de själva på Skatteförvaltningen inte var helt säkra på hur systemet fungerar. De skulle ha kunnat använda ”testkaniner” för att få reda på vad som fungerar och vad som inte fungerar. Respondenten på Bokföringsbyrå B säger att logiken med skattekontosystemet nog är förstådd nu. Enligt Bokföringsbyrå C skulle den tekniska sidan ha kunnat fungera bättre, bl.a. programvaran hos Skatteförvaltningen och den överbelastning som fanns, t.ex. med Katso-koderna. Respondenten påpekar ändå att Skatteförvaltningens hemsida är bra. Enligt Bokföringsbyrå D skulle Skatteförvaltningen inte behövt ha så bråttom med att ta i bruk skattekontot. De skulle ha kunnat öva lite längre. De förbättringsförslag som respondenten ger till Skatteförvaltningen är att kolla skattekontoutdragen och göra dem tydligare. Enligt Bokföringsbyrå E skulle anvisningarna ha kunnat skrivas på ett mera förståeligt språk. Indrivningen borde märkas på ett tydligare sätt så att skattebetalarna vet vad som flyttas över till indrivning. Det är svårt att få nya kunder inmatade i systemet (speciellt utländska kunder). Deras skatter ska alltid deklarerats och betalas innan de har hunnit bli registrerade, vilket leder till att när de sedan har blivit registrerade får de meddelande om ränta för obetalda skatter fastän de egentligen är betalda, men Skatteförvaltningen kan inte hitta betalningarna någonstans. Det är också jobbigt när bokförarna blir utslängda snabbt från skattekontotjänsten om de varit inaktiva för länge, då måste de logga in på nytt och hålla på med listorna med olika lösenord.

Både Bokföringsbyrå B och C känner sig positivt inställda till skattekontot nu. Respondenten på Bokföringsbyrå B anser ändå att straffavgifterna är alldeles för höga och borde sänkas. Respondenten på Bokföringsbyrå C tror att skattekontot kommer att förenkla systemet med tiden. Bokföringsbyrå D ställer sig ganska neutral till skattekontot och respondenten tycker att det nya systemet är helt okej, men att det inte var något fel på det gamla heller. Både Bokföringsbyrå A och E anser att det inte är något fel på idén, men att systemet inte riktigt fungerar. Enligt Bokföringsbyrå A är skattekontot bra för de som sköter sina förpliktelser. Det skulle vara bättre om alla skatter var med i systemet, men det är inte säkert att Skatteförvaltningen skulle klara av en sådan förändring. Det är jättesvårt när boksluten ska göras att veta vilken skatt som är obetald och vilka summor som hör till vad när det endast står egen betalning på skattekontot. Enligt Bokföringsbyrå E var

skattekontoförfarandet dåligt planerat och det fanns för lite resurser för att klara av förändringen. Skatteförvaltningen borde ha sett igenom fingrarna med straffavgifterna i början.

6 Analys och slutsatser

När respondenterna fick svara på frågor om övergångstiden till och implementeringen av skattekonto visade det sig att de satte ner mycket extra arbetstid för att klara av förändringen, vilket är helt förståeligt med tanke på att skattekontolagen skrevs först i augusti 2009. Att ingen av dessa bokföringsbyråer tog betalt av sina kunder för hela den extra arbetstiden kan tolkas som att det skulle vara orättvist eftersom de anställda på bokföringsbyråerna inte själva riktigt visste hur skattekontosystemet fungerade i början, fastän de hade varit på informationstillfällen om skattekonto. Fyra av fem respondenter sade att det hade varit jobbigt för dem under övergångstiden. Det kan visa att Skatteförvaltningen och riksdagen tog systemet i bruk för tidigt. Ett mål med skattekontolagen var att kommunikationen mellan Skatteförvaltningen och företagen skulle bli snabbare, men resultaten i denna undersökning visar att det inte fungerade för alla. De anställda på Skatteförvaltningen ville hjälpa till, men ofta hade de inte svar på frågorna. Vid övergången gick det åt mycket arbetstid för att förklara för varje kund vad förändringen till skattekonto innebär och enligt tre av respondenterna förstår deras kunder nu vad skattekontot innebär medan de två andra respondenternas kunder fortfarande har lite problem att förstå.

Synpunkterna om momsens och arbetsgivarprestationernas förfallodag var delade. Tre av fem respondenter ansåg att det är bra med en och samma förfallodag medan de andra två ansåg att det kan leda till likviditetsproblem. Tolkningen för dessa svar kan vara att bokföringsbyråerna har så olika kunder och de tre första respondenternas kunder inte brukar ha likviditetsproblem. Två av fem ansåg också att momsens förfallodag nu är för tidig. Den synpunkten kan bero på att de bokföringsbyråerna har ganska många kunder.

Endast en av respondenterna ansåg att kvittning av skatter kan vara bra för en del företagare. Medan de andra ställde sig ganska negativt inställda till kvittning. Två av respondenterna påpekade att kvittningen inte fungerar eftersom pengarna hinner returneras innan följande betalning ska ske. Det är en sak som Skatteförvaltningen kanske borde förbättra för att få människor mera positivt inställda till kvittning.

Förändringen till tilläggsdeklaration istället för ersättningsanmälan ansågs vara en bra sak av en av respondenterna, medan en annan ansåg att det var en dålig sak. Tre stycken hade ingen skillnad. Skillnaden i svar här kan bero på hur en människa tänker och vad en människa är van med. En del kan ha svårt med förändringar och därför anser jag att detta är en punkt som man egentligen inte behöver koncentrera sig så mycket på.

Längre deklarationstid för småföretagare var också en punkt som ledde till olika åsikter. Fyra av fem ansåg att det är för lång tid att lämna in en gång per år, så det är en punkt som Skatteförvaltningen möjligtvis kunde ta bort. Medan respondenterna var av olika åsikt om kvartalsförfarandet. Det kan bero på om deras småföretagare har några eller många verifikat, är tidiga eller sena med att lämna in verifikaten eller om de kanske har likviditetsproblem.

Fyra av fem respondenter ansåg att försenings- och dröjsmålsräntorna är för höga och en tyckte att Skatteförvaltningen borde ha väntat ett helt år innan det började tas fulla straffavgifter, eftersom systemet inte fungerade. Det här är något som Skatteförvaltningen borde tänka på inför det andra och tredje skedet. Det borde inte vara så att Skatteförvaltningen kan ta fulla avgifter när deras egen personal inte kunde svara på alla frågor som ställdes angående skattekontot. De små krediteringsräntorna som gör bokföringen dyr för en bokföringsbyrås kunder är också en sak som Skatteförvaltningen kanske borde finslipa, eftersom de räntorna tydligen inte har gjort pappersarbetet enklare för företagare.

Att alla respondenter ansåg att ett kundspecifikt referensnummer är bättre än det som bytte varje år är ganska klart. Det är lättare att enbart hålla reda på en sifferserie än på många.

Enligt Skatteförvaltningens generaldirektör, Mirjami Laitinen, skulle skattekontosystemet leda till minskad byråkrati och penningrörelse för företagen. Alla respondenter i denna undersökning ansåg att det inte har hänt. En sade till och med att det har blivit en märkbar ökning. Kanske det har blivit en minskning för Skatteförvaltningen, men alla de små räntorna som finns på skattekontot ska bokföras. Detta leder till mera kostnader och ökat arbete för företag och bokföringsbyråer.

Angående skattekontots möjliga andra och tredje skeden var åsikterna olika mellan respondenterna. Tredje skedet kommenterades inte så mycket. Andra skedet ansågs å en sida vara bra med tanke på att det skulle vara lättare med alla skatter på samma ställe å andra sidan ansågs det vara en dålig idé förrän Skatteförvaltningen har fått det första skedet

att fungera ordentligt. Båda åsikterna är egentligen rätta. Skatteförvaltningen borde vänta en tid ännu innan andra skedet tas i bruk så att alla hinner bli ordentligt vana med det första skedet och att det börjar fungera som det är menat.

Endast två av fem respondenter ansåg att betalningsordningen av skattekontoskatterna är rätt. De ansåg att arbetstagarnas skatter ska betalas före t.ex. statens, vilket väl är som det borde vara. Det som de kanske inte tänkte på var att straffavgifter som kan ligga på dessa skatter också betalas först, vilket andra respondenter gjorde.

Frågan om återbäringsgränsen på skattekontot gav delade åsikter. De som inte använder det kan ha en negativ inställning till det för att krediteringsräntorna blir dyra för kunden. Det kan då vara att dessa bokföringsbyråer fakturerar sina kunder enligt antalet verifikat. De som ansåg att det kan vara en bra idé för en del kunder kan vara av den åsikten för att de har många kunder som ibland har negativ och ibland positiv moms eller för att de ofta har negativ moms men ändå arbetsgivarprestationerna att betala. En av respondenterna gav en bra idé om att Skatteförvaltningen skulle kunna höja sin gräns från 20 euro till t.ex. 100 euro.

Det är meningen att skattekontoinnehavare ska ha en klar bild över sina skattebetalningar men enligt alla respondenter syns inte skattebetalningarna i realtid. De sade att det finns fördröjning och bara gammal information på skattekontot. Det leder till att kunderna kanske betalar in för mycket eller för lite till skattekontot, som sedan blir oredigt. Skattekontot borde vara lika realtid som ett bankkonto och det är något som Skatteförvaltningen borde se till att fungerar ordentligt, eftersom det kan finnas företagare som har likviditetsproblem och behöver de extra euron som går till onödiga straffavgifter eller för mycket betald skatt. Skattekontoutdragen är otydliga för respondenternas kunder och de förstår dem inte. Respondenterna har lite lättare att tyda utdragen, men det kan även för dem vara svårt ibland. Skatteförvaltningen skulle kunna ta bankkontoutdrag som mall för skattekontoutdragen för att göra dem tydligare även för företagarna. Att den kronologiska ordningen ibland kan vara konstig är också något som Skatteförvaltningen borde se över eftersom en inbetalning till skattekontot bara har namnet egen betalning och då inte hänförs till någon viss skatt. Tre av fem respondenter ansåg att ett negativt saldo syns tydligt på skattekontotjänsten, medan alla ansåg att det inte syns tillräckligt tydligt på skattekontoutdraget. Även denna sak borde Skatteförvaltningen försöka att förbättra, eftersom ett negativt saldo snabbt går till indrivning. En idé skulle vara att alltid skicka ett skilt brev efter avstämningsdagen till skattebetalaren om ett negativt saldo finns.

Av respondenternas svar på vad som anses om Katso-koder verkar det som om det är registreringen av koderna som är det jobbigaste, på grund av att kunderna inte själva kunde fixa koderna eller att kunderna inte hade personliga nätbankkoder. Det verkar som Katso-koderna är bra att ha när de äntligen har skapats.

Alla de ekonomiförvaltningsprogram som fanns med i denna undersökning klarade av uppdateringarna när skattekontot togs i bruk. Uppdateringarna var aldrig så svåra så att någon skolning behövdes utan det räckte med information per e-post. Det beror på att skattekontot egentligen inte har så mycket med den dagliga bokföringen att göra utan det är mest bara rapporten som har förändrats när skattekontot kom.

Två av respondenternas ekonomiförvaltningsprogram klarar inte av att framställa TYVI-anmälningar, medan de andras kan framställa vissa. Det verkar ändå inte vara så populärt att ha programmen att framställa anmälningarna utan de skickas hellre in via skattekontotjänsten. Alla respondenter använder sig nog av de olika TYVI-operatörerna som finns. Men operatörerna används mest vid sådana anmälningar som respondenterna inte kan skicka in via skattekontotjänsten. Det visar att respondenterna ändå litar på skattekontotjänsten och att andra möjligheter används endast vid en sådan situation som skattekontot inte klarar.

Svaren från denna undersökning kan definitivt knytas till de tidigare forskningarna som har nämnts i kapitel 1.4 i detta arbete. Vi har alla kunnat dra i stort sett samma slutsatser. Bland dem finns t.ex. att skattekontot togs i bruk för tidigt för både bokföringsbyråer och för Skatteförvaltningen, att det fanns stor förvirring under övergångstiden, att det krävdes mycket extra jobb och resurser under det första året, att skattekontot inte är i realtid, att det finns problem med kvittningarna och Katso-fullmakterna samt att Skatteförvaltningens mål inte ännu har uppnåtts helt. Den positiva sidan är ändå att skattekontosystemet har potential att bli ett effektivt verktyg för bokförare såväl som för Skatteförvaltningen. Precis som Sedig i sin undersökning hittade jag ingen koppling mellan bokföringsbyråernas storlek och deras svar.

I tabell 2 på följande sida finns de teman som har behandlats i denna undersökning, Skatteförvaltningens mål med skattekontosystemet och mina rekommendationer till Skatteförvaltningen angående första skedet av implementeringen och inför det andra skedet av skattekontot. Rekommendationerna baserar sig på svaren från denna undersöknings respondenter.

Tabell 2: Rekommendationer till Skatteförvaltningen.

TEMA	MÅL	REKOMMENDATIONER
Implementeringen	<ul style="list-style-type: none"> • kundservicen underlättas • kommunikationen blir snabbare och lättare 	<ul style="list-style-type: none"> • bättre skolning om ämnet för personalen som svarar i telefon • mera personal som svarade i telefon under övergångstiden
Periodskatte-deklaration	<ul style="list-style-type: none"> • betalningsmetoden blir enklare när betalning inte hänförs till en viss skatt • färre deklarationer sparar pengar och tid 	<ul style="list-style-type: none"> • svårare att bokföra, speciellt till boksluten. Senast då ge förklaring för skatter och räntor • slopa kalenderårsförfarandet, kan ställa till med problem för bokförare och företagare
Skattekonto	<ul style="list-style-type: none"> • bättre förutsättningar för företagsverksamhet • Skatteförvaltningens produktivitets-målsättningar främjas • snabbare reaktion vid problem • realtid helhetsbild • kunna följa egen skattesituation • mindre penningrörelse • lättare med återbärningar 	<ul style="list-style-type: none"> • förklara systemet tydligare så inte bara yrkesmänniskor förstår • det betyder inte att skattekontot främjar företagare och bokförare • kontrollera att automatiseringen av systemet fungerar • ta mall av bankkonto-systemet för att få ett realtids skattekonto • förenkla systemet så att företagare förstår vad som händer på skattekontot och gör det realtid • betala inte tillbaka negativ moms som ska kvittas med arbetsgivar-avgifter • höj återbäringsgränsen

7 Avslutning

Hypotesen inför denna undersökning var att det skulle finnas mera negativa sidor än positiva sidor med skattekonto systemet. Jag har själv arbetat med skattekontosystemet och med det gamla systemet. Min egen åsikt om skattekontot ligger mera på den negativa sidan samtidigt som jag anser att det är en bra idé som har potential att fungera men inte ännu gör det.

Intervjuerna till denna undersökning gjordes i slutet av april till början av maj år 2011. Den allmänna inställningen till skattekontot nu när det har varit i bruk mer än ett år är splittrad. En del är positivt inställda och andra negativt inställda. Det verkar som systemet behöver lite mera tid för att få alla att bli positivt inställda till det och att många saker ännu behöver finslipas. Skatteförvaltningen och riksdagen hade för bråttom att implementera skattekontosystemet och det har gjort många människor arga. Respondenternas inställning kan bero på att människor är negativt inställda till förändringar, speciellt när det nu gäller deras arbetsrutiner samt skatter och pengar.

Inför det andra skedet (om det kommer) skulle det vara smart att testa systemet mera noggrant och lite längre tid. Även en bättre intern skolning för de som svarar i telefon på skattebyråerna skulle vara bra i så fall. Ändå klarade Skatteförvaltningen relativt bra av förändringen med tanke på hur stor den var och på hur kort tid de hade på sig. De största problemen verkar ligga vid registreringen av nya kunder, skattekontoutdragen, att skattekontobetalningarna inte syns i realtid och räntorna. Denna undersökning visar att Skatteförvaltningen inte har uppnått sina mål med skattekontot (som finns uppräknade i kapitel 3), vilket beror på att endast det första skedet av skattekontoförfarandet har implementerats. Förhoppningsvis uppnår Skatteförvaltningen sina mål när alla tre skedena är implementerade.

Framtida undersökningar inom detta område skulle t.ex. kunna handla om skattekontots andra skede och tredje skede.

Källförteckning

Andersen, H. (1994). *Vetenskapsteori och metodlära*. 3 uppl. Lund: Studentlitteratur.

DL Software (2006). *DL Prime 2000 – Lösningar*.

http://www.dlsoftware.com/medialibrary/data/DL_Prime_2000-esite_SWE_www-%7Bq6yoe-6dv6j-xenle%7D.pdf (hämtat: 13.1.2011).

DL Software (2009). *DL Prime Löneberäkning (årsskiftets rutiner)*.

<http://www.dlsoftware.com/document.aspx?docID=562> (hämtat: 13.1.2011).

Finansministeriet (2008a). *Hur börjar jag lämna uppgifter till myndigheterna genom elektronisk anmälan*.

http://www.tieke.fi/tyvi/pa_svenska/tyvi-info/hur_borjar_jag_lamna_uppgifter_t/ (hämtat: 29.12.2010).

Finansministeriet (2008b). *Skattekontosystemets första skede inleds – Skatteförvaltningens kundservice förbättras och företagens ärendehantering underlättas*.

http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20081218Skatte/name.jsp (hämtat: 28.3.2011).

Finansministeriet (2010a). *TYVI-ohjelmistoja*.

http://www.tieke.fi/tyvi/tyvin_esittely/tyvi-ohjelmistoja/ (hämtat: 29.12.2010).

Finansministeriet (2010b). *TYVI-operatörerna*.

http://www.tieke.fi/tyvi/pa_svenska/tyvi-info/tyvi-operatorerna/ (hämtat: 29.12.2010).

Finansministeriet (2010c). *TYVI-tjänsterna*.

http://www.tieke.fi/tyvi/pa_svenska/ (hämtat: 29.12.2010).

Företagarna i Finland (2009). *Skattekonto – infopaket*.

<http://www.yrittajat.fi/Page/11b59ff0-c5eb-418d-98ea-9153134fee2f.aspx> (hämtat: 2.12.2010).

Juolio, O. (2009). *Verotilin tuomat muutokset tilitoimiston käytäntöihin*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Åbo Yrkeshögskola, Företagsekonomi, Åbo.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/5120/Juolio_Outi.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Jämbäck, A. (2009). *Verotililaki tilitoimistojen kannalta*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Savonia-Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Kuopio.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/4412/Jamback_Anu.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Katso (2010). *Katso – anvisning för nya användare*. Yritys.tunnistus.fi.

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7548;218893> (hämtat: 8.12.2010).

Koivusipilä, K. & Patosalmi, P. (2010). *Verotilin haasteet ja mahdollisuudet*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Savonia-Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Kuopio.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/20462/Koivusipila_Patosalmi.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Lemonsoft (2009). *Verotili*. Lemonsoft yritysohjelmistot.

[http://bitset-fi-bin.markkina-](http://bitset-fi-bin.markkina-avain.fi/@Bin/0b18b2e9e9597aa646bd37646cbe53ee/1294922836/application/pdf/125884/Lemonsoft%20Verotili.pdf)

[avain.fi/@Bin/0b18b2e9e9597aa646bd37646cbe53ee/1294922836/application/pdf/125884/Lemonsoft%20Verotili.pdf](http://bitset-fi-bin.markkina-avain.fi/@Bin/0b18b2e9e9597aa646bd37646cbe53ee/1294922836/application/pdf/125884/Lemonsoft%20Verotili.pdf) (hämtat: 13.1.2011).

Lemonsoft (2011). *Tietoa meistä*.

<http://www.lemonsoft.fi/tietoa-meist%C3%A4> (hämtat: 13.1.2011).

Marjomaa, M. (2010). *Verotili tilitoimiston asiakkaan näkökulmasta. Case: Tilitoimisto Satamatilit Oy*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Lahden Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Lahti.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/15707/Marjomaa_Milla.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Marttala, J. (2009). *Det elektroniska skattekontot tas i bruk*. Yritys-Suomi.

<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?ContentID=28961&NodeID=13019> (hämtat: 2.12.2010).

Palkka.fi (2010). *Palkka.fi-broschyr*.

https://www.palkka.fi/tiedote/palkkafi_esite_sv.htm (hämtat: 1.1.2011).

Pasi, T. (2009). *Verotilin vaikutukset – Case Tiliporkkana Oy*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Kouvola.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/4843/Pasi_Tuija.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

ProCountor (2009). *Verotili*.

<http://www.procountor.com/tietoa/verotili.asp> (hämtat: 13.1.2011).

ProCountor (2010). *ProCountor International Oy*.

<http://www.procountor.com/yritys.asp> (hämtat: 13.1.2011).

Rikberg, E. (2010). *Skattekontot i bokföringsbyråer. Problem och möjligheter*.

Lärdomsprov för tradenomexamen. Arcada, Företagsekonomi, Helsingfors.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/24495/Rikberg_Emilia.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

RP 221/2008 rd (2008). *Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till skattekontolag och lagar om ändring av vissa skattelagar*.

<http://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2008/20080221.pdf> (hämtat: 28.10.2011).

Saviniemi, T. (2010). *Verotilin seuraukset. Kyselytutkimus verotilin käyttöönottoon liittyvistä ongelmista*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Seinäjoki.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/22847/Tanja_Saviniemi.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Sedig, T. (2010). *Verotilin käyttöönoton vaikutukset tilitoimistoille*. Lärdomsprov för tradenomexamen. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu, Företagsekonomi, Jyväskylä.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/20489/Sedig_Teemu.pdf?sequence=1 (hämtat: 30.3.2011).

Sekaran, Uma 2000. *Research Methods for Business*. 3 uppl. USA: Hermitage Publishing Services.

Skatteförvaltningen (2009a). *Beskattningshistoria i Finland*. Publikation 381r.09.
<http://www.skatt.fi/nc/doc/download.asp?id=7300;4089494> (hämtat: 28.3.2011).

Skatteförvaltningen (2009b). *Deklarationsanvisningar för periodskattedeklaration – Hur deklarerar skatter som betalas på eget initiativ?* Publikation 65r.09.

Skatteförvaltningen (2009c). *Skattekontohandboken*. Publikation 88r.09.

Skattestyrelsen (2007). *Anvisningar för övervakningsanmälan – Momsskyldiga och arbetsgivare med regelbunden löneutbetalning*. Publikation 66r.07.
<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=3753;307718> (hämtat: 12.11.2010).

Skattestyrelsen (2009). *Skatter för år 2009: övergångsperiod*.
<http://portal.vero.fi/public/default.aspx?nodeid=7944&culture=sv-FI&contentlan=3>
 (hämtat: 2.12.2010).

Taloushallintoliitto (2009). *God bokföringsbyråsed*.
http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/hyva_tilitoimistotapa/god_bokforingsbyrased/
 (hämtat: 29.3.2011).

Tietosuunta (2009). *Tietosuunta Oy*.
http://www.tietosuunta.com/yri_yhteystiedot.php (hämtat: 13.1.2011).

Tietosuunta (2010). *Ohjelmistojen Uusi Versio 2010 ilmestynyt*.
http://www.kaupat24.com/tietosuunta_asiakasuutiset/index.php?pageID=176&show_content
 (hämtat: 13.1.2011).

Visma (2007). *Econet pro*.
http://www.visma.fi/Global/Visma.fi/Visma%20Software/Esitteet/Visma%20Econet/Econet_TuoteEsite07.pdf (hämtat: 13.1.2011).

Visma (2009a). *SEPA ja Verotili –aamuseminaari Visma Nova-asiakkaille (1 pv)*.
http://web2.visma.fi/kurssit/info.cfm?kurssi_id=1048 (hämtat: 13.1.2011).

Visma (2009b). *SEPA ja Verotili –iltapäiväseminaari Visma Econet-asiakkaille (½ pv)*.
http://web2.visma.fi/kurssit/info.cfm?kurssi_id=1065 (hämtat: 13.1.2011).

Visma (2009c). *Visma Nova*.
http://www.visma.fi/Global/Visma.fi/Visma%20Software/Esitteet/Visma%20Nova/VismaNovaTuoteEsite_09.pdf (hämtat: 13.1.2011).

Visma (2010). *Annual report 2009*.
<http://www.visma.fi/Global/visma.com/AnnualReports/Visma%20Annual%20Report%202009.pdf> (hämtat: 13.1.2011).

Western Systems (2006). *Yritys*.
<http://www.western.fi/web/default.php?id=2> (hämtat: 13.1.2011).

Western Systems (2009a). *Koulutuspäivät 2009*.

<http://www.western.fi/web/news.php?id=10&nid=41> (hämtat: 13.1.2011).

Western Systems (2009b). *WesternTYVI*.

<http://www.western.fi/web/default.php?id=46> (hämtat: 13.1.2011).

Yritys-Suomi (2009). *Tjänsten Ilmoitin.fi*.

<http://www.yrityssuomi.fi/?contentID=16257&nodeid=14414> (hämtat: 1.1.2011).

Finlands författningssamling:

Lag om arbetsgivares socialskyddsavgift 4.7.1963/366

Lag om förskottsuppbörd 20.12.1996/1118

Lag om källskatt för löntagare från utlandet 18.12.1995/1551

Mervärdesskattelag 30.12.1993/1501

Skattekontolag 7.8.2009/604

Uppgiftslämnarens namn och adress

ÖVERVAKNINGSANMÄLAN

OPTISK LÄSNING AV
ÖVERVAKNINGSANMÄLAN
PB 5016
00053 SKATT

W

Modellsiffror:

W 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Blankettens uppgifter läses optiskt.
När man fyller i blanketten manuellt används liknande tecken
som i modellen.
Ge uppgifterna i euro och cent.
Punkter, kommatecken eller andra extra tecken får inte användas.

010 FO-nummer

UPPGIFTER OM MERVÄRDESSKATT			UPPGIFTER OM ARBETSGIVARPRESTATIONER		
Myntenhet euro	052 Redovisningsmånad mmåååå		Myntenhet euro	052 Löneutbetalningsmånad mmåååå	
Skatt på inhemsk försäljning enligt skattesatserna	euro	cent	Socialskyddsavgiftsbelagda:	euro	cent
201 22 %:s skatt			501 löner		
202 17 (12) %:s skatt			502 källskattepliktiga löner		
203 8 %:s skatt			icke socialskyddsavgiftsbelagda prestationer:		
205 Skatt på varuköp från andra EU-länder			503 förskottsinnehållningspliktiga		
206 Redovisningsmånadens skatt som skall avdras			504 källskattepliktiga		
207 Negativ skatt från föregående månad			505 Verkställd förskottsinnehållning		
208 Skatt som skall betalas (+)/ Negativ skatt som överförs till följande månad (-)			506 Avdras för mycket erlagd förskottsinnehållning		
209 Skattetri omsättning (se ifyllningsanvisningar)			515 Förskottsinnehållning som dragits av som låglönestöd		
210 Varuförsäljning till andra EU-länder			507 Arbetagivares socialskyddsavgift		
211 Varuköp från andra EU-länder			508 Avdras för mycket erlagd socialskyddsavgift		
			509 Källskatt på löner, o.dyl.		
			510 Avdras för mycket erlagd källskatt		
			516 Källskatt som dragits av som låglönestöd		
056 Ingen moms-verksamhet mmåååå - mmåååå			056 Ingen löneutbetalning mmåååå - mmåååå		
041 Kontaktperson			042 Telefonnummer		

VEROH 7680r-atk/x 9.2008

W

W

Returera blanketten till adressen:

SKATTEFÖRVALTNINGEN
Optisk läsning av periodsskattedeclarationer
PB 5000
00053 SKATT

PERIODSKATTEDEKLARATION**B**

Om NI korrigerar tidigare deklarerade uppgifter,
ange endast beloppet på ändringen.

Den skattskyldiges namn	010 FO-nummer eller personbeteckning

UPPGIFTER OM MERVÄRDESSKATT**UPPGIFTER OM ARBETSGIVARPRESTATIONER**

40

B

050 Deklarationsperiod	062 Redovisningsperiod	053 År
Månad <input type="text"/> Kvartal <input type="text"/> År <input type="text"/>		
Skatt på inhemsk försäljning enligt skattesatserna	euro	cent
301 moms 22/23 %		
302 moms 12/13 %		
303 moms 8/9 %		
305 Moms på varuinköp från andra EU-länder		
306 Moms på inköp av tjänster från andra EU-länder		
307 Moms som ska dras av för redovisningsperioden. Beloppet av lättnad vid den nedre gränsen (överförs från punkt 317)		
308 Moms att betala/ Moms som berättigar till återbäring (-)		
309 Omsättning enligt 0-skattesats		
310 Annan momsfri omsättning		
311 Varuförsäljning till andra EU-länder		
312 Försäljning av tjänster till andra EU-länder		
313 Varuinköp från andra EU-länder		
314 Inköp av tjänster från andra EU-länder		
Fyll i om du är berättigad till lättnad vid den nedre gränsen		
	euro	cent
315 Omsättning som berättigar till lättnad vid den nedre gränsen		
316 Skatt som berättigar till lättnad vid den nedre gränsen		
317 Beloppet av lättnad vid den nedre gränsen		
Ingen moms-verksamhet		
054 Redovisningsperiod -fr.o.m.	055 År	056 Redovisningsperiod -t.o.m.
		057 År

050 Deklarationsperiod	062 Redovisningsperiod	053 År
Månad <input type="text"/> Kvartal <input type="text"/>		
	euro	cent
601 Löner och andra prestationer som omfattas av förskottsinnehållning		
602 Verkställd förskottsinnehållning		
603 Avdrag av låglönestöd från förskottsinnehållningen		
604 Förskottsinnehållning att betala		
605 Källskattepliktiga löner och andra prestationer		
606 Källskatt på löner osv.		
607 Avdrag av låglönestöd från källskatt		
608 Källskatt att betala		
609 Löner som omfattas av socialskyddsavgift		
610 Arbetsgivarens socialskyddsavgift att betala		
Ingen lönebetalning		
054 Redovisningsperiod -fr.o.m.	055 År	056 Redovisningsperiod -t.o.m.
		057 År

DEN SKATTSKYLDIGES EGNA ANTECKNINGAR

Här kan NI beräkna det sammanlagda beloppet av skatter som NI deklarerat på periodsskattedeclarationen. Uppgifter som NI antecknar här förmedlas inte till Skatteförvaltningen.

Moms _____

Förskottsinnehållning _____

Källskatt _____

Arbetsgivarens socialskyddsavgift _____

Skatter från periodsskattedeclarationens sida 2 _____

Skatter sammanlagt _____

Datum	Underskrift och namnförtydligande	Telefon

VEROH 4001r/1 6.2010

B

Returera blanketten till adressen:

SKATTEFÖRVALTNINGEN
Optisk läsning av periodsskattedeclarationer
PB 5000
00053 SKATT

PERIODSKATTEDEKLARATION (sidan 2)

V

Om Ni korrigerar tidigare deklarerade uppgifter,
ange endast beloppet på ändringen.

Den skattskyldiges namn	010 FO-nummer eller personbeteckning

UPPGIFTER OM ANDRA SKATTER SOM BETALAS PÅ EGET INITIATIV

40 Anteckna i de nedanstående fälten skattens kod (endast numret), deklarationsperiod, redovisningsperiod och år och beloppet som ska betalas. Numren på skatterna finns nedan.

- 10 Lotteriskatt
16 Försäkringspremieskatt
24 Förskottsinnehållning på inkomst av virkesförsäljning
25 Förskottsinnehållning från aktiebolag, andelslag eller annat samfund
68 Förskottsinnehållning på räntor och andelar
92 Förskottsinnehållning på dividender och räntor på andelskapitalet
39 Källskatt på dividender (från begränsat skattskyldiga)
69 Källskatt på räntor och royaltier (från begränsat skattskyldiga)
84 Källskatt på ränteinkomst (från allmänt skattskyldiga)

V

060 Skattens kod	050 Deklarationsperiod	052 Redovisn. period	053 År	061 Skatt att betala	
				euro	cent
	☐ Månad ☐ Kvartal				
	☐ Månad ☐ Kvartal				
	☐ Månad ☐ Kvartal				
	☐ Månad ☐ Kvartal				
	☐ Månad ☐ Kvartal				

Anmälan av en försäkringspremieskattskyldig om verksamhetsavbrott

Ingen försäkringspremieskattepliktig verksamhet			
054 Redovisn.- period -fr.o.m.	055 År	056 Redovisn.- period -t.o.m.	057 År

Datum	Underskrift och namnförtydligande	Telefon

VEROIN 4001/2 0.2010

V

Skatteförvaltningen PB 000 postnummer postanstalt		SKATTEKONTOUTDRAG 2/2010 1 (2) 19.2.2010 FO-nummer 1234567-8 Kontonummer enligt Er anmälan IBAN FI12 3456 7890 1234 1234 56 BIC NDEAFIHH Återbäringsgräns som Ni fastställt Fr.o.m. 1.1.2010 1 500,00 Referensnummer för skattekontobetalingar 1 234 3435 Skatteförvaltningens kontonummer för skattekontobetalingar IBAN FI95 1111 1100 2222 22 22 22 BIC FI33 3333 3344 4444 44 44 DA FI55 5555 5566 6666 66 66 OH			
Sixsax Oy Mottagarens adress postnummer postanstalt land		Utdragsperiod är den period vars kontotransaktioner visas på ett utdrag			
Utdragsperiodens ingående saldo är detsamma som den föregående utdragsperiodens utgående saldo.		Utdragsperiodens utgående saldo är saldot på periodens sista dag. Det är differensen mellan utdragsperiodens krediteringar och debiteringar			
SKATTEKONTOUTDRAG 18.1.2010–17.2.2010					
Kontotransaktioner					
Registreringsdag	Valuterings-/förfallodag	Kontotransaktion/förklaring	Belopp		
Utdragsperiodens ingående saldo per 18.1.2010			85,60		
Saldo 31.1.2010			+85,60		
12.2.2010	12.2.2010	Förskottsinnehållning på löner och pensioner januari 2010 Deklaration kommit in 12.2.2010	-12 500,00		
12.2.2010	12.2.2010	Arbetsgivarens socialskyddsavgift januari 2010 Deklaration kommit in 12.2.2010	-1 500,00		
12.2.2010	12.2.2010	Egen betalning	12 500,00		
16.2.2010	16.2.2010	Egen betalning	1 415,95		
16.2.2010	12.2.2010	Dröjsmålsränta 13.2.–15.2.2010 Arbetsgivarens socialskyddsavgift januari 2010 (att betala)	-1,55		
Krediteringar under utdragsperioden			+13 915,95		
Förpliktelser under utdragsperioden			-14 001,55		
Utdragsperiodens utgående saldo per 17.2.2010			+0,00		

KUORITUSKODI

Registreringsdag är den dag då kontotransaktionen har bokförts på skattekontot.

Valuteringsdag är den dag då betalningen räknas den skattskyldiga till godo på skattekontot.

INTERVJUGUIDE

BAKGRUND

1. Vilken verksamhet (bokföring, löneräkning...)?
2. När grundades bokföringsbyrån?
3. Hurdana kunder?
4. Hur många kunder?
5. Hur många anställda?

TEMA 1: ÖVERGÅNGSTIDEN OCH IMPLEMENTERINGEN

6. Blev det många extra arbetstimmar?
7. Vem betalade för den extra arbetstiden?
8. Gick det smidigt under övergångstiden?
9. Hur fungerade kommunikation med Skatteförvaltningen?
10. Var ni tvungna att förklara mycket om förändringen för kunderna? Förstod kunderna?
11. Skickades periodskattedeclarationer eller betalades skatterna flera gånger?
12. Fick de anställda skolning om skattekonto? Vem gav skolningen?
13. Vilka informationskällor har använts när skattekontot kom?

TEMA 2: PERIODSKATTEDEKLARATIONEN

14. Synpunkter om ändringen av momsens och arbetsgivarprestationernas förfallodagar.
15. Synpunkter om möjlighet för kvittning av skatter.
16. Synpunkter om förändringen från ersättningsanmälan till tilläggsdeklaration.
17. Synpunkter om möjligheten för längre deklarationsperiod för småföretag.
18. Synpunkter om förseningsränta, dröjsmålsränta och krediteringsränta.
19. Bättre med kundspecifikt referensnummer istället för referensnumret som ändrades varje år?
20. Används TYVI-operatörerna?

TEMA 3: SKATTEKONTO

21. Blev det minskning av företagens byråkrati och penningrörelse?
22. Syns skattebetalningarna i realtid?
23. Synpunkter om skattekontots (möjliga) andra och tredje skede.
24. Anses skattekontoutdraget vara tydligt?
25. Synpunkter om betalningsordningen av skattekontoskatterna.
26. Är det bra att kunna ha en återbäringsgräns?
27. Kommer anmärkning av ett negativt saldo tydligt fram?
28. Synpunkter om Katso-koder.
29. Fullmakt för elektronisk kommunikation eller behörighet till bokföringsbyråns Katso-kod?

- 30. Har ekonomiförvaltningsprogrammet klarat uppdateringarna?
- 31. Kan programmet framställa TYVI-anmälningar?
- 32. Har de anställda fått skolning om uppdateringarna i programmet?

ÖVRIGT

- 33. Något som skulle ha kunnat fungera på ett bättre sätt?
- 34. Allmän inställning till skattekonto.
- 35. Något annat att tillägga?
- 36. Några frågor till mig?